

INGHAM

Kalandarka Aqoonta Luuqada Qoyska ee fasalka K-1

SIDA AAD U ISTICMAALAYSO RISIIDKAAGA

Waxbarashadu waxay kabilaabataa gurigga! Waa muhiim in qoysasku dareemaan taageero ayna bartaan siday caruurta ugu dhiirigalin lahaayen waxbarashada intay kujiraan sanad dugsiyeed yadooda dugsiiga hoose. Kalaandarkaan waxaa loo abuuray in uu kusiiyo macluumaadka qaar iyo tilmaamo ku aadan sida aad u caawin karto in caruurta diyaar unoqdaan guul ay kagaaraan **dugsiiga barbaarinta iyo fasalka koobaadba**.

Kalaandarkaan waxaa kujira macluumaad kaladuwan oo laxariira kataageerida caruurta siday guul uga gaari lahaayeen dugsiiga ayadoo laraacaayo Heerarka Gobalka Nishigan ee fasalada K-12 ee aqoonta Luuqada Ingiriiska iyo Xisaabaadka, Farsamooyinka Muhiimka u ah Waxbarashada ee Aqoonta Luuqadeed ee Caruurta yaryar, iyo in uu kacaawiyo gobalka Mishigan inuu kamid noqdo 10 gobal ee ugu waxbarashada fiican uuna ugu kormaro 10 kooda. Sidoo kale kalaandartu waa adeeg taageero siinaaya PA 306, Wax Ku akhrinta Fasalka Sadexaad, sharciga.

- Hawlo maalmeedka kalaandarka ayaa lawaafajinayaa da'da cunugaaga, waxyaabaha uu xiiseeyo ama heerka xirfadiisa.
- Kalaandarkaan waxaa loogu talagalay in la adeegsado sanad kasta. Bokisyada banaan ayagoo faaruq ah ayaad iskadhaafi kartaa, waxaad kuqori kartaa hawlaha aad dhamaysay, ama waxaad kuqori kartaa taariikhaha.
- Bilkasta waxaa kuqoran macluumaad uu qoyskaagu ugu baahanyahay inuu adeegsado ama booqdo.

Aqoonta luuqada iyo xirfadaha ee lagu dhisay dugsiiga barbaarinta ayadoo la adeegsanaayo hormarinta cabirka akhriska danbe ee fasalka sadexaad. Maalin kasta oo asbuuca kamid ah waxaa diirada lagu saaraa maado gaar ah. Daraasad ayaa muujinaysa in da'yartu ay noqdaan akhritayaal iyo qoraayaal awood leh markaan meelahaan barashada luuqada aasasiga u ah kadhiso.

Axada: Akhriska fahanka

Akhrisku waa fahanka iyo awooda macno looga sameeyo waxa uu qofku akhriyo. Waxaa kamid ah:

- Dareen siinta macluumaadka muhiimka ah
- Fasirida erayo iyo macaani gaar ah iyo qoraalo
- Aqoonsiga ujeedada guud ee qoraalka
- Kajawaabida su'aalaha
- Adeegsiga macluumaadka cusub ee akhriska laga bartay

Isniinta: Wacyi galinta dhawaaqa xarfaha

Wacyi Galinta dhawaaqa xarfuhu waa awooda ardayga ee maqalka, kalasaarida iyo laqabsiga dhawaaqyada. Waxaa kamid ah:

- Aqoonsiga codadka, kalikali iyo ayagoo xarfo ah
- Iskugaynta codadka si ay eray usameeyaan
- Kudarista cod erayada
- Kalajarida erayada iyo uqaybinta codad kaladuwan
- **Tilmaan: Markaad aragto xarafka /b/, waxaa lagu akhrinayaa codka xarafku sameeyo.**

Talaadada: Dhawaaqa

Dhawaaqyadu waa awooda ardaygu uyeelanaayo inuu fahmo xariirka udhaxeeya xarfaha iyo codadka ay matalaan. Waxaa kamid ah:

- Xariirka udhaxeeya xarfaha iyo codadka luuqada qoran. Tusaale ahaan, xarafka "n" wuxuu utaagan yahay codka /n/ ee kujira erayada nice (fiican), iyo new (cusub)
- Qaababka xarfaha
- Qaybaha erayada (horgalada, kaabayaasha, iyo erayada xididka)

Arbacada: Faseexada

Faseexada ardaygu waa awooda uu wax ku akhrin karoqaab leh xawaaro kufilan, sax ah, muujin ah uuna ku abuurayo jumlad si ay uga taageerto fahanka qoraalka. Waxaa kamid ah:

- Aqoonsiga erayga si ootomaatiga ah
- Aqoonsiga erayga si sax ah
- Adeegsiga dareen muujin

Khamiista: Eray Bixin

Waa erayada ay qasabka tahay inaan naqaano si aan ugu hadalno si lafahmaayo. Waxaa kamid ah:

- Eray bixinta hadalka - erayada aan kuhadalno ama aan fahano markaan wax dhagaysanayno
- Eray bixinta akhriska - erayada aan aqoonsano ama adeegsano ee qoraalka kujira

Jamcada: Barashada Tirada ee ilmaha

Barashada Tirada ee ilmuhu waxay taageertaa aqoontiisa luuqada waxaana mararka qaar loo yaqaanaan "aqoonta luuqada xisaabaadka". Waxaa kamid ah:

- Awooda sababaynta tirooyinka iyo fikradaha kale ee xisaabta
- U adeegsiga fikradaha xisaabinta maadooyin kaladuwan, iyo xalinta caqabado kaladuwan
- Ufikirida iyo sababaynta waxyaabaha si caqliyan ah

Sabtida: Qorista

Wax qoristu waxay caruurta fursad usiinaysaa inay dareenkooda muujiyaan. Waxaa kamid ah:

- Kashaqaysiinta aqoontooda luuqadeed
- Adeegsiga aqoonta ay uleeyihii xariirada kadhaxeeya xarafka/codka
- Kahadalka iyo lawadaagida dadka kale waxyaabahay barteen iyo dareenadooda

KURAAAYSIGA WAXA AY JECELYIHIIN

Markaan si dhaw u ogaano waxa soojiita dareenka caruurta aana helno qaab aan ugala qaybqaadano waxa ay xisaynayaan, waxaan lasamyn karnaa isdhexgal fududayn kara inay xirfadahooda luuqadeed kobcaan. Isticmaal qaar kamid ah buugta, heesaha, iyo sheekooyinka caruurtaadu jecelyihiin si aad usiiso jecel ay uqaadaan wax akhrinta.

Dookhu wuxuu dhiirigaliyaa waxbarashada!

Laxanka/Heesta bisha (hoos waxa kuqoran waa magacyada heesaha): *Twinkle, Twinkle, Little Star* (Aad nuuraysaa, Xidiga yarow)

Twinkle, Twinkle, little star,
How I wonder what you are (Waxaan layaabaa waxa aad kasamayantahay).
Up above the world so high (Meel aduunka aad uga sarayso).
Like a diamond in the sky (Sida dheeman cirka lagu xardhay).
Twinkle, Twinkle, little star,
How I wonder what you are!

Nashaadaadka

Waa maxay erayada aad kafahmi karto heesta "sky"?
Waa maxay erayada aad kafahmi karto heesta "St-"
Ugu sawir qaabka uu u egyahay dheemanku hawada!
Kuqor erayada heesta oo qaab kale uqoran!

SIBTEEMBAR

Adoo cunugaagu kula joogo, isla fiiriya Waalidiinta PBS si aad u aragtaan muuqaalada waxbarashada kahadlaaya ee diirada lagu saraayo Uraaxaysiga Waxa Ilmuhu Jecelyahay: <http://www.pbs.org/parents/>.

	AXADA (Fahanka)	ISNIINTA (barashada codadka erayada)	TALAADADA (xarfaha)	ARBACADA (safeexada hadalka)	KHAMIISTA (eray bixinta/ barashada erayada)	JAMCADA (barashada ilmaha ee tirooyinka)	SABTIDA (qorista)
Asbuuca 1	Aqoonta aasaasku waxay ushashaa ilmaha inay kuxirnaadaan dadka, goobaha iyo waxyaabaha. Kahor intaadan wax akhrinta, kafakar waxaad kataqaano sheekada.	U ogolow inuu cunugaagu eray kugu dhaho, kadibna cunuga usheeg sida eraygu udhawaayo. Tusaale, hot (kuleel). /h/ /o/ /t/	A ayaa ah xarfaha maalinta.. Isla raadhsa/sawirada xarfaha "A". Qor xarfaha kubilowda codka /a/ sida tufaaxda.	Usheeg cunugaaga inuu erayadaas akhriyo 3 jeer: I, am, the, little, a, to, have, is, my, like.	Erayo cusub bar cunugaaga: Hiloowyada Dareenada Awoodaha	Tirooyinka maalinta ayaa ah 1 iyo 19. Kacaawi cunuga kucelcelinta iyo qorista nambardaana, Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa nambarda maanta!	Kacaawi cunugaaga qorista xaraf kusaabsan qoraaga uu jecelyahay uuna kudaro sawirka buug uu jecelyahay.
Asbuuca 2	Kahadal cunugaaga waxa uu kayaqaano mawduuca kahor intaadan wax akhrinta.	Adoo cunugaaga lasocda, aad Safar Amaan ah. Udaa cunugaaga inuu doorto codka xarfaha kadibna soco oo raadiya waxyaabaha kubilowda/kudhamaada codka uu cunugaagu sheegay. Tusaale. /t/ table, ant.	kuhees ABC. Kacaawi cunugaaga inuu sooqabto xarfaha hawada asagoo farta kufiiqayaa, kadibna usheeg inuu cagafiiisa hoostadana sheego.	Kacaawi cunugaaga qorista xarfaha uu iskudayaayo inuu barto uuna kuqoro kaarar; kadibna uu jumlooyin kadhigo asagoo erayada adeegsanaaya.	Farta ugu fiq dareenada aad qabto adoo adeegsanaaya sawirada qoyska. Qaado fursad aad uga hadlayso dareenada ay dadka qoyska katirsan dareemayan.	Adoo cunugaaga lasocda, cabir dheerarka sadex waxyaabood oo gurigiina yaala. Isku aadi adoo kabilaabaaya kan ugu gaaban ila kan ugu dheer.	Kacaawi cunugaaga inuu akhriyo buugta uu jecelyahay uuna qoro dhamaad cusub.
Asbuuca 3	Ujeedada qoraaga: Qoraayaashu ujeedo ayay wax u qoraan, sida macluumaad bixin, madadaalo, qeexitaan, iyo inay dadka wax kuqanciyaan. Kacaawi cunugaaga go'aaminta ujeedada uu qoraagu kalahaa sheeko aad maanta akhrideen.	Adoo cunugaaga kashanaaya, dooro eray leh 3-4 cod. Markasta oo erayga lagu dhawaaqo maalintii, usheeg cunugaaga inuu erayga kudhawaayo.	B ayaa ah xarfaha maalinta.. Isla raadhsa/sawirada xarfaha "B". Qor xarfaha kubilowda codka /b/ sida tufaaxda.	Usheeg cunugaaga inuu kudhawaayo xarfaha gaaban ee /o/. Fiiri inta erayo gaagaaban ah /o/ oo cunugaagu kudhawaayo karo muddo 3 daqiiqo ah. Sidaas si lamid ah ugu samee shaqalada kale. Tusaale. on, octopus.	Adoo cunugaaga lasamaynaaya, samee suurooyin kaladuwan oo wajiga ah adoo dareenada aad wajiga kumuujinayso kadibna waydii ugu danbaysay ee ay ama uu sidaas dareemay iyo sababta.	Qaabka sawirka manta waa trapezoid. Kacaawi cunugaaga inuu sawiro trapezoid. Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa trapezoid-yada maanta!	Kacaawi cunugaaga inuu akhriyo buuga uu jecelyahay; kadibna qor liiska dhamaan xarfaha kubilowda isla xarfaha uu kubilowda magaca koobaad ee cunugaaga.
Asbuuca 4	Kacaawi cunugaaga akhrinta sheeko qosol ah. Kacaawi cunugaaga inuu sheego hadii qoraagu buuga uqoray inuu dadka madadaaliyo, waxbixin siiyo, wax kuqanciyo ama wax usharxo.	Laciyar Madax/ Garbaha/Lawyaha/ Faraha Cagta. Eray kudhawaqo unashheeg in cunugaagu madaxiisa taabto markuu maqlo codka 1aad, garbaha uu taabto codka 2aad, lawyaha uu taabto codka 3aad, uuna faraha cagta taabto codka 4aad.	Farta ug fiq erayada kubilowda magaca koobaad ee cunuga (John, jump (bood)). Adoo cunugaaga kaashanaaya, kahadal sida codka biloowga ah iskugu egyihiin.	Kacaawi cunugaaga inuu lasocodo inta eray ee uu akhrinta karo marka koobaad.	Kacaawi cunugaaga inuu eray kadoorto heesta bisha (Twinkle, Twinkle, Little Star). Usheeg cunugaaga inuu macnaha kula wadaago.	Usheeg cunugaaga inuu doorto nambarka uu jecelyahay, uuna raadsho nambarkaas maalintii oo dhan. Kacaawi cunuga inuu sawiro sawirka nambarkaas waxyaabaha, ama uu heestaas marar badan qaado.	Kacaawi cunugaaga inuu erayada joornaalka ka arko: liisgaree erayada cunugaagu akhrinta karo marka koobaad ee uu arko siina wad markasta oo uu akhriyo.
Asbuuca 5	Kacaawi cunugaaga akhrinta sheeko macluumaad ah. Kacaawi cunugaaga inuu sheego hadii qoraagu buuga uqoray inuu dadka madadaaliyo, waxbixin siiyo, wax kuqanciyo ama wax usharxo.	Kudhawaqo eray leh 3-4 cod. Cunugaaga usheeg inuu xarig bood sameeyo asagoo eray kasta kudhahaaya cod kale.	C ayaa ah xarfaha maalinta.. Isla raadhsa/sawirada xarfaha "C". Qor xarfaha kubilowda codka /c/ sida cat.	Kacaawi cunugaaga akhrinta buuga uu jecelyahay. Adeegso dareen muujin quman marka aad hadlayso. Kudhiri gali cunugaaga inuu kaaga daydo sida aad dareenka umuujinayso.	Intaad cunugaaga wareejinayso aadna lajoogto bar eray cusub oo kusalaysan wax aad aragtay, urisay ama lakulantay.	Kacaawi cunugaaga inuu sawiro shax asagoo jeestada kusawiraaya. Shaxda utiri horay iyo gadaal (adoo utirinaaya 1s, 2s, 5s, 10s, iwm).	Kacaawi cunugaaga samaynta buug alifbeeto ah. Kudar sawirada xubnaha qoyska iyo sawiradooda. Sawir kasta calaamaddee.

ILAHA MACLUUMAADKA MAXALIGA AH: Jardiinooyinka Ingham County - kuwaasoo kuyaala arka laga yimaado bartamaha Lansing, lehna ax kabadan 1,200 hiktar oo dhul banaan ah looguna talagalay ciyaaraha iyo nasiinada. Kuraaxayso kusoo nasashada harada quruxda badan ee Lake Lansing ama galabkii soodaawo ubaxa duureedka, laalacshoowga, ama doon kusooareega geesaha Wabiga Grand River. Booqo <http://pk.ingham.org/>.

NAFAQAYNTA JIRKAAGA

Daraasado ayaa muujinaaya inaad lahaato caadada cunista nafaqooyin wanaagsan ay qayb kaqataan kobaca aqoonta. Cunto caafimaad qabta waxay kobcisaa maskaxda waxayna taageertaa xifdinta macluumaadka maskaxda kujira. In qofku barto cunista cuntooyin caafimaad leh inuu caruurta yahay waxay muhiim utahay caafimaadka mustaqbalka.

Aan cuntayno!

Laxanka/Heesta bisha (hoos waxa kuqoran waa magacyada heesaha): Little Miss Muffet (Marwada Yar ee Muffet)

Little Miss Muffet (Marwada Yar ee Muffet)
Sat on a tuffet (Kufariiso tuffet)
Eating her curds and whey (ayadoo cunaysa qaloon iyo barax).
Along came a spider (Caaro ayaa utimid)
And sat down beside her (Kadibna geeskeeda soofariisatay)
And frightened Miss Muffet away (Kadibna kanixisay Marwo Muffet)!

Nashaadaadka

Waa maxay dhawaqa xarafka "c" markuu kujiro erayada curds iyo came?
Waa maxay erayada kale ee kubiloowdo isla codkaas iyo xarafka "c"?
Maraadin kartaa eray kulaxan ah erayga Muffet?
Waa maxay waxa aad ugu jeceshahay inaad kuquraacato?
Bayd cusub oo heesta kamid ah qor!

Adoo cunugaagu kula joogo, isla fiiriya Waalidiinta PBS si aad u aragtaan muuqaalada waxbarashada kahadlaaya ee diirada lagu saraayo Nafaqaynta Jirkaaga: Fizzy's Lunch Lab, <http://www.pbs.org/parents/lunchlab/>.

OKTOOBAR

	AXADA (Fahanka)	ISNIINTA (barashada codadka erayada)	TALAADADA (xarfaha)	ARBACADA (safeexada hadalka)	KHAMIISTA (eray bixinta/ barashada erayada)	JAMCADA (barashada ilmaha ee tirooyinka)	SABTIDA (qorista)
Asbuuca 1	Dhacdo waa wax dhaca. Saamayn waa sababta waxa dhacaa udhaceen. Markaad cunugaaga wax la akhriinayso, waydii "Waxa dhacay" iyo "sababta ay udhaceen?"	Adoo cunugaaga lajooga, dheh erayada laxanka iyo kuwa aan laxanka lahayn labadaba (pan/man/tan/pat). Waydii cunugaaga inuu soosaaro erayga aan laxanka ahayn.	D ayaa ah xarfaka maalinta.. Isla raadhsa/sawirada xarfaka "D". Qor xarfaha kubiloowda codka /d/ sida dog.	Dooro sheeko aan dhibayn cunugaaga. Akhri sheekada kadibna isla akhriya.	Erayo cusub bar cunugaaga: Caafimaad leh Sonkor Jimicsiga Jirka	Tirooyinka maalinta ayaa ah 2 iyo 18. Kacaawi cunugga kucelcelinta iyo qorista nambardaan, Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa nambarda maanta!	Kacaawi cunugaaga inuu diyaarsho qaabka lookarinaayo cunto fudud. Waydii waxa ugusoo horeeya? Maxaa dhacaaya marka xiga?
Asbuuca 2	Adoo lajooga cunugaaga raadi erayada ishaarada si aad u aqoonsato sababta iyo saamaynta: sababta, xiliga iyo natiijada.	Kacaawi cunugaaga inuu laxan sameeyo. Waydii "Ma iisheegi kartaa erayada sameeyo laxanka "cake (doolshe)" ama erayga doqonimada ee "laz (mashaqayste)"?	Sii cunugaaga baasto bisil. Kacaawi cunugaaga inuu baasta bisil kasameeyo xarfo.	Adoo cunugaaga lajooga, markale akhri sheekadii asbuucii hore adoo hubiaaya saxnimada. Markale akhri adoo diirada saaraaya faseexada iyo dareen muujinta.	Kacaawi cunugaaga kasheegaynta sawir ama muuqaal.	Usheeg cunugaaga inuu boodboodo toban jeer uuna tiriyo bootin kasta hal. Hakuceliyo bootinada asagoo kutirinaaya labo, kadibna shan, kadibna toban.	Waydiiso cunugaaga inuu kuuqoro liiska adeegga aad soo gadayso.
Asbuuca 3	Kacaawi cunugaaga inuu kafakaro sababta iyo saamaynta marka aad wax dubayso. <i>Maria ayaa dubtay doolsho waayo waxay ahayd maalinta dhalashada hooyadeed.</i>	"Ciyaarta Magacaabida." Kacaawi cunugaaga inuu xarfaka kooabaad ee magaca cuntada kubadalo xaraf kale. Tusaale, xaraf "Wilk ayuu kubadalayaa Milk."	E ayaa ah xarfaka maalinta.. Isla raadhsa/sawirada xarfaka "E". Qor xarfaha kubiloowda codka /e/ sida egg.	Usheeg cunugaaga inuu sheeko ku celceliyo, kadibna usheeg inuu kuduubo sheekada taleefanka/kumbuyuutarka.	Adoo cunugaaga kaashanaaya, ciyaar kasamee erayada asbuucii kooabaad uu soobartay. Liis garee waxyaabaha ay kasiman yihiin iyo waxay kukala duwan yihiin ama fiiri labadiina qofka keeni kara erayada ugu badan ee laxanka sameeynaaya.	Qaabka sawirka manta waa afar gees. Adoo cunugaaga kaashanaaya, fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa shay afar gees ah maanta!	Adoo cunugaaga lasocda, banaanka soowareega. Soo qaado 10 caleemood kadibna qor waxyaabaha ay kasimanyihiin iyo waxa ay kukaladuwan yihiin.
Asbuuca 4	Adoo cunugaaga lajooga, akhri sheeko macluumaad ah oo kusaabsan cuntada iyo nafaqada. Aqoonso sababta iyo saamaynta cunista cunto caafimaad leh. Hal xabo oo tufaax ah hadaad cunto waxay kaacelinaysaa inaad dhakhtar aado!	Intaad cuntada isla cunaysaan cunugaaga, usheeg naad cunaysaan wax kubiloowda xarfaka /b/ "beans (digir)". Isla shaqada ugu celi cunuga markaad cunto kale cunaysaan.	Kacaawi cunugaaga inuu sheeko cunto leh dhawaqa xarfaka /a/ oo shaqal gaab ah (sida apple (tufaax)). Erayada islaqora. Isla akhriya liiska.	Adoo cunugaaga lajooga, akhri heesaha dugsiga barbaarinta si aad jumlooyinka uu yaqaano hadal ugu badasho.	Kacaawi cunugaaga inuu eray kadoorto heesta bisha (Little Miss Muffet) kadibna uu macnaha sheego.	Kacaawi cunugaaga inuu tiriyo uuna nyada kuqabto meeqa khudaar iyo miro ah ayaad cuntaan. Waydii macuntay khudaar ma miro badan? Ilaa meeqo dheeri ah ayaad cuntay?	Kacaawi cunugaaga inuu erayga mahadsanid ukaro dukaanka aad khudaarta kagadaynaysaan.
Asbuuca 5	Kacaawi cunugaaga inuu fahmo erayada ishaaraaya xariirada kadhaxeeya sababta iyo saamaynta. Maadaama aan nacnac badan cunay, coloosha ayaa ixanuunaysa.	Markaad dukaanka joogtaan, kacaawi cunugaaga inuu sooqaato 3 shay, 2 shay oo kubiloowda/ kudhamaada iskucod. Cunuga ayaa salada galinaya shayada uu soodoortay ee isku sida udhawaqa.	F ayaa ah xarfaka maalinta.. Isla raadhsa/sawirada xarfaka "F". Qor xarfaha kubiloowda codka /f/ sida fish.	Adoo sheeko iskusoo noqnoqonaysa u akhriinaaya, usheeg cunugaaga inuu kula akhriyo jumlooyinka soonoqnoqonaya.	Intaad cunugaaga wareejinayso aadna lajoogto, bar eray cusub.	Usheeg cunugaaga inuu qof wayn ama walaalkiis kawayn lasameeyo cuntada maanta. Kacaawi cunugaaga raadinta tirooyinka kujira cuntooyinka iskudarka ah ama tilmaamaha, uuna cabiro cadadka cuntooyinka laysku karinaayo.	Kacaawi cunugaaga inuu magaciisa qoro uuna kafakaro cuntooyinka kubiloowda xaraf kasta oo magaciisa kamid ah. Qor erayada.

ILAHA MACLUUMAADKA MAXALIGA AH: Aaga Saex geesoodka ah ee Degmada ayaa leh macluumaad balaaran oo kaataageeraaya caafimaadka iyo nafaqada. Waxaad kahelaysaa liiska nashaadaadka iyo munaasabada; ayna lasocdaan nashaadaadka Kalaandarka nolshada Caafimadka leh ee Bulshada https://www.capitalareahealthalliance.org/healthy_living_resources.php.

ISKUXIRKA QOYSKA

Caruurta kukora guryaha luqadooda lagu kobciyo ayaa waynaada ayagoo kufiican akhriska dugsiga. Waxay fududaysaa fakarkooda waxayna balaarisaa fahankooda aduunyada, waxay kobcisaa xirfadahooda luuqada iyo dhagaysiga. Inaad waqti galiso barista waxyaabaha luuqada kobciya cunugaaga si joogto ah waxay diraysa fariin muhiim ah: akhrisku waa wax muhiim ah.

Akhriyaashu waa hogaamiyaal!

Laxanka/Heesta bisha (hoos waxa kuqoran waa magacyada heesaha): This Little Piggy (Qaansiirkaan Yar)

This little piggy went to market (Qaansiirkaan yar suuqa ayuu aaday),
 This little piggy stayed home (qaansiirkaan yar gurigga ayuu joogay),
 This little piggy had roast beef (qaansiirkaan yar wuxuu cunay hilib lo'aad oo duban),
 This little piggy had none (Qaansiirkaan yar waxba mahaysto),
 And this little piggy cried (qaansiirkaan yarna wuu booyaya) "wee, wee, wee"
 All the way home (Ilaa uu gurigga katagay).

Nashaadaadka

Waa maxay erayada kale ee leh codka xarfka /i/ oo gaaban sida piggy?

Waa maxay xarfaha kale ee kubilowda "w-"?

Sawir sawirada midkasta oo kamid ah qaansiirada!

Adoo cunugaagu kula joogo, isla fiiriya Waalidiinta PBS si aad u aragtaan muuqaalada waxbarashada kahadlaaya ee diirada lagu saraayo Iskuxirka Qoyska: Martha Speaks, <http://www.pbs.org/parents/martha/>.

NUFEEMBAR

	AXADA (Fahanka)	ISNIINTA (barashada codadka erayada)	TALAADADA (xarfaha)	ARBACADA (faseexada hadalka)	KHAMIISTA (eray bixinta/ barashada erayada)	JAMCADA (barashada ilmaha ee tirooyinka)	SABTIDA (qorista)
Asbuuca 1	Markaad iskubarbardhigo aadna iskahorkeento, waxaad ogaanaysaa sida labo shay ama kabadan ay iskumid uyihiin ama ukaladuwanyihiin. Usheeg cunugaaga inuu iskubarbardhigo uuna iskufiiryo dadka sheekada kujira.	Anoo lajooga cunugaaga, akhri buug kahadlaaya qoysaska. Raadi erayo 3 cod leh. Dheh codadka erayga kujira, Tusale: /c/ /a/ /t/. Usheeg cunugaaga inuu erayga kudhawaaqo.	G ayaa ah xarfaka maalinta.. Isla raadhsa/sawirada xarfaka "G". Qor xarfaha kubilowda codka /g/ sida goat.	Islasawirada sawirada kadibna calaamadeeya. Kucelceliya akhrinta calaamadaha.	Erayo cusub bar cunugaaga: Qoyska Fasaxyada Dhaqanada	Tirooyinka maalinta ayaa ah 3 iyo 17. Kucelceliya sawirada iyo qorista nambaradaan. Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa nambarada maanta!	Kacaawi cunugaaga inuu haysto liiska waxyaabaha uu kamahadnaqaayo. Hal wax oo cusub kudar liiska maalinkasta bishoo dhan.
Asbuuca 2	Bar cunugaaga in isku ekeent ay kadhigantahay sida waxyaabuhu iskumidka uyihiin. Kaladuwanaantuna ay kadhigantahay inaysan iskumid ahayn. Akhri sadex bayd oo kamid ah heesta Little Pigs, waydii cunugaaga inuu sheego siday ukaladuwanyihiin ayna iskumidka uyihiin.	"Ciyaarta Magacaabida." Ushag cunugaaga inuu xarfaka koobaad ee magaca xubin kasta oo qoyska kamid ah kubadalo xaraf kale. Tusaale, inuu kubadalo "Tob" magaca Bob.	Laciyar googaalaysi cunuga si aad cunugaaga ugu sahasho inuu kucelceliyi xarfaha iyo codadka isleh. "Waxaan kafakarayaa wax kubilowda codka /t/."	khri/Qor tilmaamaha mashruuc yar oo farshaxan ah. Usheeg cunugaaga inuu akhrikkooda kucelceliyi markuu dhameeyo mashruuca.	Usheeg cunugaaga kasheegaynta sawir ama muuqaal qoysku leyahay.	Waydii cunugaaga: Meeqa qof ayaa qoyskaaga kunool? Meeqa ayaa wiilal ah? Meeqa ayaa gabdho ah? Intee ayaa eheladaada kore ah?	Kacaawi cunugaaga inuu geedo kaladuwana sameeyo uuna isku aadiyo.
Asbuuca 3	Sheeko la akhri cunugaaga, waqtina laqaado si aad uraadsaan isku ekaanta iyo kaladuwanaanta xarfaha.	Usheeg in qofkasta oo qoyska kamid ah qaato buug uu jecelyahay, gabay ama laxanka ilmaha yaryar kadibna isla akhriya.	H ayaa ah xarfaka maalinta.. Isla raadhsa/sawirada xarfaka "H". Qor xarfaha kubilowda codka /h/ sida horse.	Kudhiiri gali cunugaaga inuu kuheeso heesaha uu jecelyahay uuna kucelceliyi baydadka heesta kamid ah ee uu jecelyahay.	Usheeg cunugaaga inuu qeexo "Waa maxay qoys? Maxay qoysaska qaar kuwa kale uga duwanyihiin? Sidee ayuu aduunku noqon lahaa hadii dhamaan qoysasku iskumid yihiin?"	Qaabka sawirka maanta waa dibaalad. Kacaawi cunugaaga inuu sawiro dibaalad. Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa dibaalado maanta!	Adoo cunugaaga lajooga, uga sheeke xili aad meel qaas ah aadeen qoys ahaan. Kacaawi inuu sheeko kaqoro meeshaas aad aadeen.
Asbuuca 4	Erayada sida lamid, labadaba, iyo sidookale waxay muujiyaan isbarbardhig halka erayada kaduwan, laakiin iyo hase yeesh ee ay muujiyaan kasoo horjeed. Buug isla akhriya kadibna fiiri meeqa kamid ah erayadaan ayaad heli kartaa.	Usheeg cunugaaga inuu kalagooyo magacyada qoyska iyo saaxiibada uuna kadhigo xaraxarax asagoo kudhawaaqaaya.	Raadi xarfaha leh codka xarfaka /e/ oo gaaban (sida egg (ukun). Erayada islaqoro adinkoo adeegsanaaya riinji iyo qalimaanta midabka.	Adoo lajooga cunugaaga, usamee buuga farshaxanka markuu samaynaayo shaqo farshaxan ah. Jumlad kaqor mashruuc kasta. Si joogto ah dib ugu akhri.	Eray kadooro heesta bisha (This Little Piggy). Usheeg cunugaaga inuu macnaha kula wadaago.	Waydii cunugaaga: "Waa maxay nambarka gurigeena/dhismahaena?" Kacaawi inuu nambarada iskudaro. "Nambarku masii yaraaday mise waa waynaaday? Kudar 10 nambarkaaga. Kajar 5."	Waydii cunugaaga inuu kuusheego nooca cuntada ugu fiican ee aad karsanaysaan cashada maalinta Mahadnaqa? Usheeg inuu qoro sheeko qofkale kuqancinaysa in dookhiisa cuntadu yahay midka ugu wanaagsan.
Asbuuca 5	Su'aalo kawaydii xarfaha kahor, inta lagu jiro iyo kadib akhrinta sheekada uu jecelyahay.	Usheeg cunugaaga inuu buug doorto uuna buuga u akhriyo qof qoyska kamid ah.	Adoo lajooga cunugaaga, laciyar ciyaarta erayada taasoo codadka kuxiray)sa xarfaha erayada kujira (hadii erayga "p-e-n (qalin" uu udhawaaqaayo pen, sidee ayaad ugu dhawaaqaaysaa erayga hen (dooro)?	U akhri jumlad cunugaaga kadibna kacodso inuu kucesho erayga kuuna akhriyo. Kucadaadi cunugaaga inuu badiyo tirada erayada uu kucelcelinaayo.	Kacaawi cunugaaga inuu sawiro sawirka xubnaha qoyska.	Usheeg cunugaaga inuu isbabac dhigo astaamaha xubnaha qoyskiina. Qofkeebaa udheer? Yaa ugu gaaban? Qofkeebaa ugu timo madoow? Ugu timo cad? Yaa ugu yar? Yaa ugu wayn?	Usheeg cunugaaga inuu qofkale oo qoyska kamid ah usheego sheeko qosol leh.

ILAHA MACLUUMAADKA MAXALIGA AH: Mashruuca Caawintu waa qaab lacag la'aan ah oo waalidiintu kula shaqaynayaan ardayda si ay dhiirgalin iyo wadashaqayn usiiyaan. Waxaad macluumaad kahelaysaa <http://www.projectappleseed.org/motivate-the-unmotivated-child>. Webseetkaan waxaad kahelaysaa aalado badan oo kucaawinaaya, sida 150 maalmood ood hawlo Lashaqayn ah layeelanayo cunugaaga <http://www.projectappleseed.org/activities>.

WAX KABARASHADA DAREENADA IYO XARIIRADA

Intuu da'daan yar kujiro, cunugaaga ayaa dhibaato kuqabi kara sheegida waxa uu xaqiiqiyay dareemaayo. Inta lagu jiro sanadaha hore ee dugsiiga hose, marka caruurta dhiganayaan dugsi caadi ah, waxay dhexgalayaan dad waawayn iyo caruur kale oo aad ubadan. Kudhex milankaan badan ee uu dadka kale kudhexmilmayaan ayaa keenaysa inay balaariyaan fahanka ay kahaystaan aduunyada. Caruurta da'daan kujira ayaa leh awood sookoraysa ooy ku aqoonsadaan dareenadooda iyo waxa sababa dareenada. Waxay sidoo kale aranayaan sida loo maareeyo dareenadooda si sax ahna loogu dhaqmo.

Maanta cunugaaga hab masiisay?

Laxanka/Heesta bisha (hoos waxa kuqoran waa magacyada heesaha):

Hickory Dickory Dock

Hickory, dickory, dock,

The mouse ran up the clock (jiirka ayaa galay saacada).

The clock struck one (Saacada ayaa istaagtay hal),

The mouse ran down (Jiirka ayaa hoos ucararay),

Hickory, dickory, dock.

Nashaadaadka

Meeqa eray oo heesta kujira ayaa kubilowda xarafka "d"?

Waa maxay xarfaha kale ee kubilowda "d"?

Waqityo kaladuwan isticmaal kadibna dib uqor laxanka heesta.

Sawir muuqaalka saacad wayn oo mujinaysa 1:00.

DISEEMBAR

Adoo cunugaagu kula joogo, isla fiiriya Waalidiinta PBS si aad u aragtaan muuqaalada waxbarashada kahadlaaya ee diirada lagu saraayo Waxabarashada Dareenada iyo Xariirada: Daniel Tiger's Neighborhood, <http://www.pbs.org/parents/daniel/>.

AXADA
(Fahanka)

ISNIINTA
(barashada codadka erayada)

TALAADADA
(xarfaha)

ARBACADA
(faseexada hadalka)

KHAMIISTA
(eray bixinta/ barashada erayada)

JAMCADA
(barashada ilmaha ee tirooyinka)

SABTIDA
(qorista)

Asbuuca 1	Fikirka ugu wayn ayaa kahadlaaya waxa sheekadu kusaabsan tahay. Macluumaadka taageerada ayaa qeexaaya ama sharaxaaya fikirka guud ee sheekada. Sheeko la akhri cunugaaga uguna sheeke fikirka guud iyo macluumaadka sheekada.	Cunugaaga usheeg 2 cod. Waydii cunuga "Fadlan dooro waxyaabaha kubilowda/dhamaada codadka."	I ayaa ah xarfaha maalinta.. Isla raadhsa/sawirada xarfaha "I". Qor xarfaha kubilowda codka /i/ sida igloo.	Usheeg cunugaaga inuu sheeko u akhriyo xayaanada guriga kuxiran, guri joogta, caruurta walaalihiis ah, kuwa dariska, waalidkiis waalidkood ama qofkasta oo kale oo sheekadiisa dhagaysanaaya.	Erayo cusub bar cunugaaga: Wareersan Faraxsan Caraysan	Tirooyinka maalinta ayaa ah 4 iyo 16. Usheeg cunuga kucelcelinta iyo qorista nambardaana, Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa nambarda maanta!	Adoo lajooga cunugaaga, fiiri muraayada kadibna wajigaaga hambariisi kaladuwan kusamee. Miyaad faraxsantahay, naxsantahay, xanaaqsantahay, damantahay? Si wadajir ah uqoro sheeko kusaabsan wax kufarxad galiya.
Asbuuca 2	Anoo lajooga cunugaaga, akhri sheeko kahadlaaya saaxiibtinimada. Adinkoo wadajira raadiya fikirka guud iyo macluumaadka sheekada taageeraya.	Banaanka aad oo Wax soodhagaysta. Kahadal codadka kaladuwan ee aad maqasheen. Usheeg cunugaaga inuu sawiro waxa uu maqlay.	Samee codadka xarfaha waydiisana cunugaaga inuu sawiro xarfaha kuhaboon cuntada sabuulka ama ciida.	U akhri buug kahadlaaya dareenada. Si wadajir ah u aada maktabada kadibna qofka maktabada jooga waydii fikradaha buugaagta. U akhrinta saaxiib.	Usheeg cunugaaga inuu kasheekeeyo sheeko kahadlaysa xili uu aad uyaabay ama ufarxay.	Marka cunugaagu caroodo, usheeg inuu erayada utiriyo gadaalagadaal asagoo kabilaabaaya nambargaar ah si uu iskudajijo.	Kacaawi cunugaaga inuu samaysto liiska dalabka ee boonbalayaasha iyo ciyaaraha uu jecelyahay.
Asbuuca 3	Akhri sheeko; hadaan cunugaagu waxba fahmayna, kacaawi inuu fahmo waxa uusan macnahooda aqoon iyo sababta uu ufahmi waayay.	Adoo lajira qoyskaaga, si wareeg ah ufariista kadibna sir si hoose ugu sheeg cunugaaga. Sirta ayaa dadka wareega fadhiga isla wadaagaan ilaa qofka ugu danbeeya "sheego" sirta.	J ayaa ah xarfaha maalinta.. Isla raadhsa/sawirada xarfaha "J". Qor xarfaha kubilowda codka /j/ sida jar.	Usheeg cunugaaga inuu akhriyo buug kahadlaaya saaxiibtinimada, si cod dheer ah. Kadibna dib u akhri si aad kor ugu qaado faseexada.	Ciyaar kasamee erayada asbuucii koobaad uu soobartay. Usheeg cunugaaga inuu liis gareeyo waxyaabaha ay kasiman yihiin iyo waxay kukala duwan yihiin ama fiiri labadiina qofka keeni kara erayada ugu badan ee laxanka sameeynaaya ama iskumacnaha ah.	Qaabka sawirka maanta waa dhululubo. Kacaawi cunugaaga inuu sawiro dhululubo. Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa dhululubooyin maanta!	Usheeg cunugaaga inuu boqshad kuduubo hadiyad, kadibna uu sheego tilmaanta sida looduubaayo. Maxaa ugusoo horeeya? Maxaa dhacaaya marka xiga? lwm.
Asbuuca 4	Adoo sheeko u akhriyaaya, usheeg cunugaaga inuu kafakaro erayada uuna sawiro maskaxdiisa ku abuurto. Tani waxay kacaawinaysaa inuu sheekada kuximaado.	Adoo lajooga cunugaaga, akhri buug kahadlaaya saaxiibtinimada. Raadi erayo 3 cod leh. Dheh codadka erayga kujira, Tusale: /c/ /a/ /t/. Usheeg cunugaaga inuu erayga kudhawaqo.	Si wadajir ah uga fakara boonbalayaasha iyo ciyaaraha leh cod gaaban ee xarfaha /i/ (sida igloo). Qor erayada kadibna isla akhriya liiska erayada.	Usheeg cunugaaga inuu doorto gabay kahadlaaya saaxiibtinimada kaasoo kakooban ilaa 100-200 oo eray. Waqti sii cunugaaga intuu akhriyaaya una sheeg inuu kaboobsiis badnaado siduu ahaa marka koobaad.	Eray kadooro heesta bisha (Hickory, Dickory, Dock). Usheeg cunugaaga inuu macnaha kula wadaago.	Wax latiri cunugaaga. Midkasta oo idin kamid ah habadalo tirinta asagoo taabanaaya shay kasta oo kii hore kaduwan.	Kacaawi cunugaaga inuu abuurto mirihiisa gaarka ah ee heesta <i>12 Days of Christmas</i> .
Asbuuca 5	Adoo lajooga cunugaaga, akhri sheeko isticmaalna dhacdooyinka waawayn ayna kujiraan dadka sheekada kudhex jira, goobta iyo naqshada si aad sheekada ugu celiso.	Kacaawi cunugaaga samaynta kaarka fasax. Intuu qoraayo erayada, adiguna kudhawaq codadka erayada, usheeg cunugaaga inuu kudhawaqo erayga /h/ /i/, "hi".	Waydiiso cunugaaga inuu fiirsho xayyiisnada kadibna uu farta kufiiqo waxa uu garanaya. Waydii cunuga haday jiraan xarfo/erayo uu kagaranaayo bogga.	Usheeg cunugaaga inuu dhagaysto buugaagta codka ah. Tani waxay usahlaysaa cunuga inuu maqlo nooc kale oo akhriin faseex ah leh.	Intaad cunugaaga wareejinaysa aadna lajoogto bar eray cusub oo ka yimaada wax aad aragto, urisay ama lakulantay.	Adinkoo koox badan ah, kashaqeyya xisaabaadka iskudarka iyo kalajarka. 5 qof ayaa halkaan jooga hadda, laakiin 2 ayaa baxaaya.	Kacaawi cunugaaga inuu qoro Mawduuca Sanadka Cusub.

ILAHA MACLUUMAADKA MAXALIGA AH: Waxbarashada dareenka iyo bulshadu waxay kabilowdaan gurigga. Waalidiinta iyo qoysaska ayaa ah iskaashato muhiim ah si caruurta looga caawiyo kobacooda aqooneed ee dareen iyo bulsho. Casel waa barnaamij lacag la'aan ah oo waalidiinta siinaaya fursad ay wax badan uga bartaan waxbarashada dareen bulsho wuxuuna siinayaa aalada ay gurigga u adeegsanayaan: <https://casel.org/in-the-home/>.

WAX KABARASHADA ADUUNKA KUGU XEERAN

Ciyaartu waa shaqada caruurta. Waxay siisaa raaxo, xooga ayay kabixisaa waxayna siisaa qaab ay dareenkooda kumuujiyaan. Ciyaarta ayaa sidoo kale kor uqaada hal abuurka, fakar abuurka, isku kalsoonaanta iyo xalinta caqabadaha. Ciyaarta caruurta ayaa taageerta xirfadaha gaarka ah ee luuqada sida luuqada hadalka iyo kuciyaarida xarfaha iyo codadka (barashada dhawaaqyada iyo coddka).

Daa ilmaha fakarkiisu kakobcee!

Laxanka/Heesta bisha (hoos waxa kuqoran waa magacyada heesaha): Humpty Dumpty

Humpty Dumpty sat on a wall (wuxuu fariistay darbi),
Humpty Dumpty had a great fall (wuxuu si fiican ayuu usoo dhacay).
All the king's horses and all the king's men (Dhmaan fardaha boqorka iyo dhamaan ciidanka boqorka).
Couldn't put Humpty together again (Maysan awoodin inay kiciyaan Humpty markale).

Nashaadaadka:

Maraadin kartaa labo eray oo kudhamaada "-all"?
Maraadin kartaa eray kale oo leh codka xarfka /a/ oo gaaban sida sat (fariistay)?
Muxuu Humpty Dumpty kufariisan karay oon ka ahayn darbiga?
Abuur bayd kale oo heesta ah asagoo kufadhiya waxkale.

JANAAYO

Adoo cunugaagu kula joogo, isla fiiriya Waalidiinta PBS si aad u aragtaan muuqaalada waxbarashada kahadlaaya ee diirada lagu saraayo Waxkabashada Aduunyada kugu Xeeran: Dinosaur Train, <http://www.pbs.org/parents/dinosaurtrain/>; and Odd Squad, <http://www.pbs.org/parents/oddsquad/home/>.

	AXADA (Fahanka)	ISNIINTA (barashada codadka erayada)	TALAADADA (xarfaha)	ARBACADA (faseexada hadalka)	KHAMIISTA (eray bixinta/ barashada erayada)	JAMCADA (barashada ilmaha ee tirooyinka)	SABTIDA (qorista)
Asbuuca 1	Inaad cunugaaga usharaxdo in marka ay sheegaan isku aadka, ama nidaamka ay uyaalaan dhacdooyinka sheekada kujira, wuxuu kuusheegayaa waxa dhacaaya marka koobaad, marka xigga iyo marka ugu danbaysa.	"Ciyaarta Magacaabida." Usheeg cunugaaga inuu xarfaka koobaad ee magaca xubin kasta oo qoyska kamid ah kubadalo xaraf kale. Tusaale, inuu kubadalo "Tob" magaca Bob.	K ayaa ah xarfaka maalinta.. Isla raadhsa/sawirada xarfaka "K". Qor xarfaha kubilowda codka /k/ sida kangaroo.	Kudhawaq eray gaaban (tusaale. ant (quraanjo), apple (tufaax)). Fiiri inta erayo gaagaaban ah oo cunugaagu kudhawaqsi karo muddo 3 daqiiqo ah. Sidaas si lamid ah ugu samee shaqalada kale.	Erayo cusub bar cunugaaga: Orod Bood Ciid Rock	Tirooyinka maalinta ayaa ah 5 iyo 15. Usheeg cunugga kucelcelinta iyo qorista nambardaan, Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa nambarda maanta!	Adoo kaashanaaya cunugaaga, isticmaal layrka tooshka si aad wax uga aragtaan qol mugdi ah. Waydii cunugaaga inuu qeexo waxa uu arkay iyo sida uu daremay.
Asbuuca 2	Kacaawi cunugaaga inuu fahmo isku aadka adoo siinaaya maalinkasta tusaalayaal, sida shaqada subixii. Marka koobaad, waan toosaa. Marka xigga, dharka ayaan xidhaa. Kadibna, waxaan cunaa quraacda.	Ciyaar "Waa jaajuusaa." "Waxaan ishayda yar u jaajuusaa wax kubilowda/kudhamaada codka xarfaka /m/." Cunuga ayaa kuugu jawaabaaya "caanaha". Kucelceli.	Qor xarfaha leh dhawaaq xarfadka /th/ adoo kuqoraaya qali midabka cad ood waraaq cad kuqorto. Usheeg cunugaaga inuu adeegsado midabka riinjiga biyaha si uu usoo bixiyo una akhriyo erayada.	Siisoco oo akhri buuga uu cunugaagu jecelyahay marka 100aad!	Kacaawi cunugaaga inuu sheego sheeko kusaabsan xili aad ciyaarayseen aadna baashaalayseen.	Hakuciyaaro xirmooyinka! Xirmooyinke isku dhaga? Keebaa dilidilooda? Keebaa kalajiidma? Usheeg cunugaaga inuu xirmooyinka iskugu aadiyo siday iskugu qaab egyihiin uuna tiriyo cadadka koox kasta.	Usheeg cunugaaga inuu sawiro sawirka boonbalaha uu jecelyahay. Kahadal waxa kadhiga mid aad qaas u ah kadibna qor sababtaas.
Asbuuca 3	Isku aadku waa qaabka ay iskugu xigaan dhacdooyinku. Erayada sida koobaad, xigga, kadib, iyo ugu danbeeya waxay muujiyaan isku aad.. Istickmaal markaad kahadlayso waxa kadhacaaya sheekada, intaad u akhriinayso cunugaaga.	"Kuboodida Codadka." Kudhawaq eray kadibna cunugaaga usheeg inuu boodo codkasta ood erayga kutiraahdo asagoo codkana kudhawaqaaqaya (tusaale. bat /b/ /a/ /t/ 3 jumps).	L ayaa ah xarfaka maalinta.. Isla raadhsa/sawirada xarfaka "L". Dhig erayada kubilowda codka xarfaka /l/ koofiyad si uu ugu ciyaaro!	Fiiri inta malaigta barafka ah ayuu samayn karaa cunugagu intuu akhriinayso laxanka bisha. Baraf majiro? Istickmaal roog!	Ciyaar kasamee erayada asbuucii koobaad uu soobartay. Kacaawi cunugaaga inuu liis gareeyo waxyaabaha ay kasiman yihiin iyo waxay kukala duwan yihiin ama fiiri labadiina qofka keeni kara erayada ugu badan ee laxanka sameeynaaya ama iskumacnaha ah.	Qaabka sawirka maanta waa goobin. Kacaawi cunugaaga inuu sawiro goobin. Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa goobino maanta!	Adoo cunugaaga lajoogo, qor magacyada xubnaha qoyskaaga. Hal midab u adeegsato shibanayaasha halka aad midab kale u adeegsanayso shaqalada.
Asbuuca 4	Sheeko u akhri cunugaaga waydiina su'aalo laxariira isku aadka. Maxaa dhacay marka koobaad? Sidee ayaad ku ogaanaysaa? Maxaa ugu danbayn dhacay?	Ciyaar "Waa jaajuusaa." Dheh, "Waxaan ujeedaa wax leh codadkaan, /d/, /o/, /g/." Cunuga ayaa markaas dhahaaya "dog (eey)". Lamoogaalayso cunugaaga.	Usheeg cunugaaga inuu raadsho waxyaabaha gurigaaga laga helo ee leh dhawaaq xarfaka /o/ oo gaaban (tusaale. octopus).	Usheeg cunugaaga inuu cod dheer wax kugula akhriyo. Kahadal isla meesha aad wadasheekaysiga kuhadli lahayd.	Eray kadooro heesta bisha (Humpty Dumpty). Usheeg cunugaaga inuu macnaha kula wadaago.	Haku ciyaaro xirmooyin ama legos. Meeqa qaab ayay usamayn karaan toban leh labo midab oo legooyin ah? Tusaale, 2 gaduud ah iyo 8 baluug ah.	Kacaawi cunugaaga inuu adeegsado boorsada waraaqda ah ee qadada ama sigisaan si uu usameeyo eey yar uuna sheeko uga sameeyo.
Asbuuca 5	Bar cunugaaga inuu dhagaysto erayada si uu macnaha u aragto. First the sky became dark (Marka koobaad cirka ayaa madoobaaday). Then lightning lit up the sky (kadibna hilaac ayaa nuurshay cirka). Next, raindrops started to fall (Markii xigay, dhibcaha roobka ayaa sooda'ay). So they can retell a story (Si ay sheeko usoo wariyaan).	Usheeg cunugaaga inuu kudheelo laxanka heesta caruurta asagoo adeegsanaaya dhoobo uu guriga agtiisa kasoo qaatay ama uu cunugu samaystay.	Sii cunugaaga eray kadibna habadalo shaqalka dhexe si uu eray cusub unoqdo. Usheeg cunugaaga inuu erayga qiyaaso (tusale. "Eraygu waa sat, badal xarfaka /a/ kana dhig /i/ eraygu muxuu noqotaa markaas?" Cunuga ayaa markaas dhahaaya "sit (fariiso)").	Ciyaar gaaban qor kadibna usheeg cunugaaga inuu baydadkeeda xifdiyo kuna heeso.	Intaad caruurtaada wareejinayso aadna lajoogto bar eray cusub oo ka yimaada wax aad aragto, urisay ama lakulantay.	Waydii cunugaaga midkeebaa ugu culus boonbalayaashaada? Sidee ayaad ku ogaanaysaa? Midkeebaa ugu dheer boonbalayaashaada? Intee ayay dheerar le'egtahay? Iskugu aadi boonbalayaashaada siday ukala wayn yihiin.	Qaado oo ubax socodka diraacda. Waydii cunugaaga "maxaad banaanka uga jeedaa?" Qor waxa uusheego.

ILAHA MACLUUMAADKA MAXALIGA AH: Ingham County adeegyo aad ubadan ayay bixisaa, oon kalaandarka hal qof laga heli karin! Kabaar "Wax yaabaha Qosolka leh ee Laga samayn karo Lansing" si aad uraadiso nashaadaadka kaladuwan iyo goobaha kuyaala Ingham County kuwaasoo qoyskaagu soodaawan karo adoo booqanaaya www.lansingfamilyfun.com.

HEESIDA IYO QOOB KACIYAARKA, WAX BAASHAAL LEH

Muusigu xaiiqdii qofkasta ayuu soojiitaa! Cunugaaga ayaa jecel inuu codkaaga maqlo ayadoon laga fiirinayn in codkaaga markaad heesayso uu qurxoon yahay iyo inkale. Dhis xirfadaha luuqada adoo adeegsanaaya muusig eh heeso iyo laxan. Kuwaan ayaa kacaawiya dadka da'yarta ah inay aqoonsadaan codadka shaqsiyaadka, qaybaha iyo erayada ay badanaa maqlaan intay baranayaan luuqada hadalka. Dheeree codka!

Laxanka/Heesta bisha (hoos waxa kuqoran waa magacyada heesaha): Little Boy Blue (Wiilka yar ee Buluuga ah)

Little Boy Blue, come blow your horn (wiilka yar ee Buluuga ah, kaalay kadhawaji hoonkaaga).

The sheep's in the meadow (Iduhu waxay kujiraan meadow),
The cow's in the corn (Lo'du waxay kujirtaa galayda).

But where is the boy who looks after the sheep (Laakiin aaway wiilka idaha ilaalinaaya)?

He's under a haystack, fast asleep (wuxuu kujiraa buul, wuuna seexday).

Will you wake him? (Matoosinaysaa) No, not!! (Maya, may)

For if I do, he's sure to cry (Hadaan toosiyo, waxaa dhab ah inuu booyi doono).

Nashaadaadka

Maraadin kartaa erayada laxankaan kujira ee kubilowda xarafka "bl-"
Meeqa eray kale oo xarafka bl- leh ayaad xasuusataa?

Waa maxay erayada kudhamaada "-eep"? Meeqa ayaad xasuusan kartaa?

where's the boy who looks after the sheep (Laakiin aaway wiilka idaha ilaalinaaya)?

Laxankaan markale akhri, laakiin kuqur midabka aad jeceshahay.

FEBRAAYO

Adoo cunugaagu kula joogo, isla fiiriya Waalidiinta PBS si aad u aragtaan muuqaalada waxbarashada kahadlaaya ee diirada lagu saraayo Heesida iyo Qoob Kaciyaarka: The Electric Company, <http://www.pbs.org/parents/electriccompany/home/>.

	AXADA (Fahanka)	ISNIINTA (barashada codadka erayada)	TALAADADA (xarfaha)	ARBACADA (faseexada hadalka)	KHAMIISTA (eray bixinta/ barashada erayada)	JAMCADA (barashada ilmaha ee tirooyinka)	SABTIDA (qorista)
Asbuuca 1	Adoo lajooga cunugaaga, fiiri macluumaadka sheekada kadibna hubi inay xaqiiqiyay dhacday iyo inkale. "Waxaan dugsiga usoo raaci karaa baska dugsiga, laakiin masoo raacaayo daragonka cagaaran."	Ugu hees ama kudheel heesta nadaafada kuna dhiirigali cunugaaga inuu kugusoo biiro!	M ayaa ah xarafka maalinta. Isla raadhsa/sawirada xarafka "M". Qor xarfaha kubilowda codka /m/ sida mouse.	Akhri laxanka bisha (Little Boy Blue). Markaad aragto joogsi, codkaaga yaree. Markaad aragto calaamada su'aasha, codkaaga kor uqaad.	Erayo cusub bar cunugaaga: Hees Qalab Heesid Ciyaar	Tirooyinka maalinta ayaa ah 6 iyo 14. Usheeg cunuga kucelcelinta iyo qorista nambaraan, Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa nambaraan maanta!	Adoo lajooga cunugaaga, qor liiska waxyaabaha aad maanta samaynaysa. Kasaar liiska maalintii oo dhan.
Asbuuca 2	Sheekooyinka runta ah waa kuwo xaqiiqiyay udhici kara; sheekooyinka shactirada ah nololaha caadiga ah madhacaan. Si wadajir ah isula eega sheeko si aad u go'aansataan inay tahay run ama mala awaal.	Sii cunugaaga cod uu dhagaysto muusig ahaan si uu ugu ciyaaro. Tusaale, durbaan, chimes, qalabka dabaysha.	Kuhees laxanka "She sells sea shells down by the sea shore." Usheeg cunugaaga inuu sacabiyo ama boodo markasta oo uu maqlo xarfaha /sh/ abiloowga erayga.	Dheh erayga /i/ oo shaqal gaab ah (tusaale. igloo, iguana). Fiiri inta erayo gaagaaban ah /i/ oo cunugaagu kudhawaqi karo muddo 3 daqiiqo ah. Sidaas si lamid ah ugu samee shaqalada kale.	Kacaawi cunugaaga inuu sheego sheeko kusaabsan xili aad kuraaxaysanyseen muusig.	Kalahees cunugaaga heeso leh tirooyin (5 daanyeer oo yaryar). Waydii sida nambaraan iskubadalayaan inta heestu socoto? Isticmaal farahaaga si aad nambaraan umuujiiso.	Kacaawi cunugaaga inuu sameeyo kaar uuna uhadiyeeyo qof qaas u ah.
Asbuuca 3	Intaad sheekada la akhriinaysa cunugaaga waydii su'aalo si aad ugo'aamisno in sheekadu tahay mid madadaalo ah ama lacala ah. <i>Sheekadaasi matahay mid nololaha dhabta ah kadhici karta? Sidee ayaad ku ogaanaysaa?</i>	Isticmaal waxyaabaha guud si aad ugu isticmaasho qalab muusig ahaan (tusaale. duubka waraaqda shukumaanka, digsigu maraqa ama qaado). Usheeg cunugaaga inuu kalasaaro codadka ay sameeyaan (grrr, whoosh, whaa, mmm).	N ayaa ah xarafka maalinta. Isla raadhsa/sawirada xarafka "N". Qor xarfaha kubilowda codka /n/ sida nest.	Inta cunugaagu sheekada akhriinaysa, kudhiirigali inuu erayada kooxkoox kadhigo halkii uu eray-eray u akhriin lahaa. Markuu gaaro joogsi, hajoogsado inuusan akhriin jumlada xigga.	Ciyaar kasamee erayada asbuucii koobaad uu soobartay. Kacaawi cunugaaga inuu liis gareeyo waxyaabaha ay kasiman yihiin iyo waxay kukala duwan yihiin ama fiiri labadiina qofka keeni kara erayada ugu badan ee laxanka sameeynaaya ama iskumacnaha ah.	Qaabka sawirka maanta waa sadex xagal. Kacaawi cunugaaga inuu sawiro sdex xagal. Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa sadex xagal maanta!	Kacaawi cunugaaga inuu qofkale baro sida loosameeyo sadex xagal. Maxaad marka koobaad samaynaysaa? Kan xigga? Kan ugu danbeeya?
Asbuuca 4	Waydii cunugaaga inuu sawiro gabogabo, ama uu wax ka ogaado macluumaadka dadka sheekada kujira iyo dhacdooyinka adoo adeegsanaaya waxaad horay u taqaanay lana kaashanaaya cadaaynta sheekada.	Hees daar kadibna usheeg cunugaaga inuu dhagaysto codka xarfaha ama erayga loobaahanyahay. Markuu maqlo, usheeg inuu sacabiyo.	Adoo lajooga cunugaaga, kafakar erayada uu kujiro codka xarfaha /u/ oo shaqal gaab ah sida umbrella (dald). Erayada isla qora kadibna akhriya liiska.	Tusmayn usamee adoo joogsi kooban usamaynaaya markaad calaamada halad ku aragto jumlada. Usheeg cunugaaga inuu erayada kucelciyo.	Erayo kadooro laxanka bisha . Usheeg cunugaaga inuu macnaha kula wadaago.	Waydii cunugaaga inuu kor utirin karo ama uu gadaal utirin karo ilaa 1aad? 10 yada? 5 yada? Hees kadhig tirada kore intaad wadaan!	Usheg cunugaaga inuu erayada kuqoro heesta uu jecelyahay. Hoosta kaxariiq dhamaan erayada laxanka leh.
Asbuuca 5	Kucelceli dhamaystirka sheekada. Waydii cunugaaga inuu kafakaro in saxiibkiis xeebta aaday maalintii oo dhan uuna soo laabto asagoo wajigiisu gaduud noqday. Maxaa kudhacay?	Usheeg cunugaaga inuu gacantiisa ama jirkiisa dhaqdhaqajiyey markaad dhagaysanaysaan hees uu yaqaano.	Adoo cunugaaga lajooga, usheeg erayo badan ilaa intaad awoodo adoo kasamaynaaya xarfaha VALENTINE .	Usheg cunugaaga inuu erayada ku akhriyo heesta uu jecelyahay. Samee buug hees ah!	Intaad cunugaaga wareejinaysa aadna lajoogto bar eray cusub oo ka yimaada wax aad aragto, urisay ama lakulantay.	Dhagayso hees kor ama hoos wax utirinaysa. Cunugaagu heesta maqaadi karaa si gadaagadaal ah?	Kacaawi cunugaaga samaynta liiska bilaha sanadka. Goobin gali dhamaan erayada kudhamaada -er .

ILAHA MACLUUMAADKA MAXALIGA AH: Magaalada East Lansing ayaa maalgalinaysa musig si toos ah lootumayo loona qabanaayo qoysaska kaasoo qayb ka ah Bamaamij BILAASH ah oo Taxanaha ah ee Wacyi Galinta Caruurta. Kafiiri Jadwalka Barnaamijka Wacyi Galainta Taxanaha ah ee Caruurta ee hadda laqaban doono barta www.cityofeastlansing.com/137/Childrens-Concert-Series

KOR WAX U AKHRINTA

Barashada luuqadu waxay kabilaabataa markuu qofku dhasho! Inaad caruurta kor wax ugu akhrido waa mid kamid ah hawlaha ugu muhiimsan ee dhisida fahanka iyo xirfadaha kuwaasoo loogu baahanyahay inuu akhriska guul uga gaaro ilmuhu. Caruurta da'daan jooga waxay dhagaystaan sheekooyinka dhaadheer, laakiin xasuusnoow inaad sheekada kadhigto mid qosol iyo isdhexgal leh. Bugaag leh sawiro iyo erayo aad ubadan aya dhisaaya eray bixinta iyo fahanka cunuga ee fikrado cusub.

Buug fiican wax ugu akhri!

Laxanka/Heesta bisha (hoos waxa kuqoran waa magacyada heesaha): Little Bo Peep

Little Bo Peep has lost her sheep (waxay lumisay idaheeda),
And doesn't know where to find them (Mana taqaano melay karaadiso).
Leave them alone, And they'll come home (Iskadhaf, ayagaa gurigga iman doonee),
Wagging their tails behind them (Ayagoo sayntooda dabada ruxaaya).

Nashaadaadka

Meeqa eray ayaad xasuusataa oo leh codka xarafka /e/ oo shaqal dheer ah sida sheep (idaha)?
Waa maxay erayada kubiloowda xarafka "th-"? Waa maxay codadka erayga "th-" uu kudhex sameeyo erayadaas?
Maxay kale oo Little Bo Peep lumisay? Laxankaan markale maqori kartaa adoo shaygaas adeegsanaya?

MAARSO

Adoo cunugaagu kula joogo, isla fiiriya Waalidiinta PBS si aad u aragtaan muuqaalada waxbarashada kahadlaaya ee diirada lagu saraayo Kor Wax U akhrinta: The Cat in the Hat, <http://www.pbs.org/parents/catinthehat/>.

	AXADA (Fahanka)	ISNIINTA (barashada codadka erayada)	TALAADADA (xarfaha)	ARBACADA (faseexada hadalka)	KHAMIISTA (eray bixinta/ barashada erayada)	JAMCADA (barashada ilmaha ee tirooyinka)	SABTIDA (qorista)
Asbuuca 1	Kacaawi cunugaaga inuu sheego dhamadka: <i>Aabahay ayaa dubaayay macmacaan. Wuxuu gacanta oo banaan kuqabtay bir daawada. Kadibna wuu qayiyay. Maxaa kudhacay?</i>	Usheeg cunugaaga eray kahor intaadan akhriin. Markuu maqlo erayga wuu sacabin karaa, qaylin karaa ama wajiga doqon cml kumuujin karaa.	O ayaa ah xarafka maalinta. Isla raadhsa/sawirada xarafka "O". Qor xarfaha kubiloowda codka /o/ sida ostrich.	Kor wax ugu akhri cunugaaga si aad usiiso tusaalaha akhrinaysa, tusi Maraadinaysa ciwaanada buugaag caruurta jecelyihiin? Booqo whatdowedoallday.com .	Erayo cusub bar cunugaaga: Buug Qofka sheekada kujira Goobta Sheekada	Kacaawi cunugaaga siduu usamaysan lahaa yool ku aadan inta buug oo uu isleeyahay wuu akhriin karaa bishaas. Tiri inta buug ee uu akhriyo asbuuc kasta kadibna iskudardar dhamaadka bisha!	U akhri sheekada "The Very Hungry Caterpillar" cunugaaga. Kacaawi inuu qoro nooc cusub oo sheekada kamid ah asagoo kasamaynaaya cuntooyinka uu cuno.
Asbuuca 2	Usharax cunugaaga in dadka iyo xayawaanada sheekooyinka buugta kujira looyaqaano dadka sheekadu kusocoto. Qoraayaasha ayaa badanaa sheekooyinkooda kusheega magaca iyo sharaxaadda dadka muhiimka u ah sheekada.	Xiliga sheekada qoyska. Usheeg in qofkasta inuu qaato buug uu jecelyahay, gabay ama laxanka ilmaha yaryar kadibna isla akhriya.	Usheeg cunugaaga inuu erayga kudhawaayo adoo badalaaya codka bilooqda ah. Tusaale. eraygu waa spring, kasaar xarafka /s/, muxuu eraygu noqonayaa? Cunuga ayaa markaas dhahaaya ring.	Intaad sheekada cunugaaga la akhriinaysa, tusi astaamaha joogsiga si ay kaaga caawiso muujinta dareenka sida calaamadaha su'aasha, calaamadaha layaabka iyo dhibcaha war warinta.	Kacaawi cunugaaga inuu abuurto sheeko uuna kasheekeeyo qof buug kuraaxaysanaaya.	Tirooyinka maalinta ayaa ah 7 iyo 13. Usheeg cunuga kucelcelinta iyo qorista nambardaana, Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa nambarda maanta!	Kacaawi cunugaaga inuu wax kaqoro waxa uu aadka uxiiseeyo inuu xiliga gu'ga sameeyo.
Asbuuca 3	Markaad sheeko la akhriinaysa cunugaaga, baro qof kasta oo sheekada kudhex jira adoo diirada saaraaya wax midkasta sheegaayo, samaynaayo, uuna dareemaayo.	Markaad cunugaaga sheeko u akhrido, dooro erayada leh 3 cod. Usheeg cunugaaga codadka /d/ /o/ /g/ asagaa ayaa markaas oranaaya "dog".	P ayaa ah xarafka maalinta. Isla raadhsa/sawirada xarafka "P". Qor xarfaha kubiloowda codka /p/ sida pig.	Usharax cunugaaga sida loo isticmaalo calaamadaha kalsaarida jumlada si aad utusto sida codkaagu iskubadalaayo markaad gaarto calaamad kasta.	Ciyaar kasamee erayada asbuucii koobaad uu soobartay. Usheeg cunugaaga inuu liis gareeyo waxyaabaha ay kasiman yihiin iyo waxay kukala duwan yihiin ama fiiri labadiina qofka keeni kara erayada ugu badan ee laxanka sameeynaaya ama iskumacnaha ah.	Qaabka sawirka maanta waa afar gees isle'eg. Kacaawi cunugaaga inuu sawiro afar ges isle'eg. Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa afar gees isle'eg maanta!	Kacaawi cunugaaga inuu qofkale baro sida loosameeyo afar gees isle'eg. Maxaad marka koobaad samaynaysaa? Kan xigga? Kan ugu danbeeya?
Asbuuca 4	Markaad sheeko la akhriinaysa cunugaaga, wax kawaydii dadka sheekada kujira. <i>Yaa laga sheekaynayaa? Maxaad kaxasuusataa dadka sheekada kujira?</i>	Markaad sheeko akhrido, dooro erayada leh 3-4 cod. Usheeg cunugaaga erayga kadibna udaa haku dhawaaqo codkee. Tusaale. dog, kadib cunuga ayaa uhinkaadinaaya sidaan /d//o//g/.	Usheeg cunugaaga inuu waxyaabaha laraadsho guriga agtiisa kuwaasoo kubiloowda codka xarafka /ch/.	Bugaag kaladuan cod dheer ugu akhri kuwaasoo kalahadlaaya mawduuc iskumid ah. Usheeg cunugaaga inuu buuga kuu akhriyo kadib markuu arko adoo akhriinaaya.	Eray kadooro heesta bisha (Little Bo Peep). Usheeg cunugaaga inuu macnaha kula wadaago.	Intaad buuga akhriinaysa waydii cunugaaga, meeqa shay ayaa kuyaala bogga. Fiiri inuu jawaabta kusiin karo asagoo fiirinaaya kaliya halkii uu katirin lahaa.	Usheeg cunugaaga inuu akhriyo buuga uu jecelyahay. Waydii, "Maxaad ujeceshahay buugaan?" Usheeg inay qofkale u akhriyaan kadibna qor.
Asbuuca 5	Fiiri in cunugaagu qeexi karo shaqsiyaadka kujira sheekada asagoo aqoonsanaaya sida ay u eg yihiin ayna udhaqmayaan.	Kadooro jumlooyin kaladuwan sheekada waydiina cunugaaga inuu tiriyi tirada erayada intaad jumlada akhriinaysa.	Erayo/xarfo kuqor farahaaga adoo kusawiraaya dhabarka cunugaaga kadibna usheeg inu qiyaaso waxa aad qortay. Usheeg cunugaaga inuu isla sidaan sameeyo.	Markale akhri sheeko uu jecelyahay adoo kabixinaaya eray muhiim ah, kadibna joogso si cunugaagu ubuuxsho erayga maqan.	Intaad cunugaaga wareejinaysa aadna lajoogto bar eray cusub oo ka yimaada wax aad aragto, urisay ama lakulantay.	Kacaawi cunugaaga inuu isbarbardhig kusameeyo erayada kujira buuga. Bogee ayaa waxyaabaha ugu badan kuyaalaan? Keebay waxa ugu yar kuyaalaan?	doo cunugaaga lajooga qora liiska dhamaan buugta aad akhrideen bishaan. Usheeg cunuga inuu astaanta xidigta kuqoro geeska buugaagta uu jecelyahay magacooda.

TIJAABINTA, ABUURISTA IYO XALINTA CAQABADAHA.

STEAM waa waxbarasho diirada lagu saaraayo Sayniska, Tignooloojiyada, Farsamada, arshaxanka, iyo Xisaabta.

Saynisku meelkasta ayuu yaalaa—laga bilaabo xayawaanada, geedaha iyo bii'ada dabiiciga ah, ilaa caafimaadka iyo nafaqada, ilaa aaladaha iyo mashiinada, iyo waxyaabo kale oo badan! Caruurta caadiyan waxay xiiso uqabaan aduunyadooda sayniska ayaana dhiirigainaaya jeceelka ay uqabaan inay wax cusub bartaan. Caruurtaada ayaa adeegsanaaya iskuday iyo cilad waajihid, kuwaasoo qayb muhi ah u ah shaqada sayniska. Dadka waawayn ayaa dhiirigalinta xiisaha waxbarasho ee caruurta ayagoo waydiinaaya su'aalo una sahlaaya caruurta inay baaraan jawaabo badan oo suurogal ah. Sidee ayay kualatahay inay arintaasi udhacdo?

Maxay kulatahay sababta gariyaashu uleeyihiin dhuun dheer?

Qalabkee ayaa noosahlaaya samaynta shaqadaan?

Maxaa kudhacaaya dhagaxaan barafka ah markaan biyo kulul kushubno?

Laxanka/Heesta bisha (hoos waxa kuqoran waa magacyada heesaha): Five little monkeys (Shan daanyeer oo yaryar)

Five little monkeys jumping on the bed (Shan daanyeer oo yaryar oo kuboodboodaay sariir),
One fell down and bumped his head (Midkood ayaa dhacay oo madaxa meel kudhufsaday),
Mama called the doctor and the doctor said (Hooyo ayaa wacday dhakhtarka kadibna dhakhtarkii ayaa dhahay),
"No more monkeys jumping on the bed! (Yaysan daanyeeradaan mar kale kuboodboodin sariirta)"
(Kucelceli 4, 3, iwm.)

Nashaadaadka

Maxasuusataa erayo badan oo kulaan ah sariirta?

Sidee ayaad heestaan ugu qaadi kartaa baydbayd?

Tiradu masoo badanayasaa mise way yaraanaysaa intaad heesayso?

Aadoo cunugaagu kula joogo, isla fiiriya Waalidiinta PBS si aad u aragtaan muuqaalada waxbarashada kahadlaaya ee diirada lagu saraayo Tijaabinta, Aburista iyo Xalinta Caqabadaha: SciGirls, <http://www.pbs.org/parents/scigirls/>; and Curious Crew, <https://www.pbs.org/show/curious-crew/>.

ABRIIL

AXADA
(Fahanka)

ISNIINTA
(barashada codadka erayada)

TALAADADA
(xarfaha)

ARBACADA
(faseexada hadalka)

KHAMIISTA
(eray bixinta/ barashada erayada)

JAMCADA
(barashada ilmaha ee tirooyinka)

SABTIDA
(qorista)

	AXADA (Fahanka)	ISNIINTA (barashada codadka erayada)	TALAADADA (xarfaha)	ARBACADA (faseexada hadalka)	KHAMIISTA (eray bixinta/ barashada erayada)	JAMCADA (barashada ilmaha ee tirooyinka)	SABTIDA (qorista)
Asbuuca 1	La akhri buug macluumaad ah cunugaaga. Utilmaan ciwaanada, erayada farta waawayn, sawirada iyo calaamadaha.	Cunugaaga usheeg 2 cod. Boorso usamee cod kasta kadibna cunugaaga gasho waxyaabaha kubiloowda/dhamaada codka boorsadooda saxda ah.	Q ayaa ah xarfaka maalinta. Isla raadhsa/sawirada xarfaka "Q". Qor xarfaha kubiloowda codka /q/ sida quit.	Majiraan miyaa calaamad joogsi dhamaadka laynka? Jublada ayaa siisocota laynka labaad indhahaaga ayaana si degdeg ah ugudbaaya adoon istaagin. Fiiri hadaad jublad noocan kaheli karto buug.	Erayo cusub bar cunugaaga: Shax Macluumaad Sabab Saamayn	Tirooyinka maalinta ayaa ah 8 iyo 12. Usheeg cunugga kucelcelinta iyo qorista nambardaan, Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa nambarda maanta!	Cunugaaga kacaawi qorista sheeko kahadlaysa xaqqiyooyi kusaabsan xayawaan uu jecelyahay.
Asbuuca 2	Akhri buug leh jaantus iyo liiska mawduucyada. Tus cunugaaga sida jaantusku uga caawinaayo helista waxa uu rabo.	Ubx socod si aad wax usoo dhagaysataan. Usheeg cunugaaga inuu doorto cod leh xarfaka /t/. Kadibna raadhsa waxyaabo magacoodu kubiloowdo /t/.	Usheeg cunugaga inuu erayga kudhawaqo adoo badalaaya codka biloowga ah. Tusaale. badal erayga <i>mat</i> kana dhig <i>fat</i> kadibna usoo badal <i>sat</i> hadana sii badal <i>bat</i> hadana usii badal <i>cat</i> .	Tusaalayn uga dhig cunugaaga wax u akhrinta si sax ah oo quman. Codkaaga kor iyo hoos udhig sidii adoo hadlaaya markaad cunugaaga wax u akhriinayso.	Kacaawi cunugaaga inuu akhriyo sheeko kahadlaysa xili uu kuraaxaysanaayay shaqada barashada ee STEAM.	Adoo cunugaaga kaashanaaya, boorso alaab ah banaanka kasoo aruuri kadibna iskugu aadi siday iskugu egyihiin.	Kacaawi cunugaaga inuu abuurto ciyaar ama wax kabadalo ciyaar uu horay uyaqaanay. Tilmaamaha cusub qor.
Asbuuca 3	Kahadal wuxuu horay usoo bartay kahor intaad qoraal macluumaad ah u akhriin. Daji ujeedada akhriiska kadibna samee sixitaanada inta lagu jiro iyo kadiba sheekada aad cunugaaga u akhriinayso.	Lafariiso daaqadaha oo furan, kadibna dhagaysta jabaqda banaanka kasoo yeeraya. Usheeg cunugaaga inuu qeexo waxa uu maqlay.	R ayaa ah xarfaka maalinta. Isla raadhsa/sawirada xarfaka "R". Qor xarfaha kubiloowda codka /r/ sida rake.	Adoo cunugaaga lajooga, kumoogalaysta wax kor u akhrinta xiliga hurdada. Caruurta way kuraaxayaan xiligaan gaarka ah.	Ciyaar kasamee erayada asbuucii koobaad uu soobartay. Usheeg cunugaaga inuu liis gareeyo waxyaabaha ay kasiman yihiin iyo waxay kukala duwan yihiin ama fiiri labadiina qofka keeni kara erayada ugu badan ee laxanka sameeynaaya ama iskumacnaha ah.	Qaabka sawirka maanta waa xagal afar gees leh. Kacaawi cunugaaga inuu sawiro xagal afar gees leh. Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa xagal afar gees ah maanta!	Kacaawi cunugaaga inuu usameeyo qof qaas u ah.
Asbuuca 4	Isticmaalka aqoonta aasaasiga ah ayaa gacan kasiin karta cunugaaga inuu barto waxa laga filan karo sheekooyinka cusub. Waydii waxa cunugaagu horay uyaqaanay, waxa uu rabo inuu ogaado iyo wuxuu intaas kadib bartay.	Kusoogur alaabta iyo meesha salad daboolan. Dulsaar saladada kadibna kudhawaq codka shayga. Cunugaaga ayaa sheegaaya magaca shayga. Tusaale. /s/ /o/ /c/ /k/, cunuga ayaa dhahaaya sock.	Samee codadka xarfaha waydiisana cunugaaga inuu sawiro xarfaha kuhaboon sonkorta ama cusbada saaran baleerka ama taraayga.	U akhri erayada calaamad su'aashu saarantahay, una akhri cunugaaga, isla sida uu qofka sheekada soo warinaaya usheegaayo.	Eray kadooro heesta bisha (Five Little Monkeys). Usheeg cunugaaga inuu macnaha kula wadaago.	Buufino laqarxi cunugaaga. Meeqa buufin ayaad qarxisay? Meeqa ayuu cunugaagu qarxiyay? Usheeg cunugaaga inuu iskudaro ama kalajaro tirooyinkaas.	Usheeg cunugaaga inuu naftiisa sawiro kadiba uu usameeyo qaybo (madax, af, iwm).
Asbuuca 5	Kahor intaad u akhri sheeko macluumaad ah, waydii waxa cunugaagu horay uyaqaanay, waxa uu rabo inuu ogaado iyo wuxuu intaas kadib bartay.	Alaabta caadiga ah u isticmaal muusig ahaan. Usheeg cunugaaga inuu kalasaaro codadka ay sameeyaan (grrr, whoosh, whaa, mmm).	Kasoo qaado sawiro joornaalka ama waragayska. Qor magaca sawirka kadibna usheeg cunugaaga inuu kudhawaqo codka ugu danbeeya.	Dhagayso cunugaaga akhriinaaya kadibna utilmaan eray kasta oo uu kabooday ama uu si qaldan u akhriyay.	Intaad cunugaaga wareejiinayso aadna lajoogto bar eray cusub oo ka yimaada wax aad aragto, urisay ama lakulantay.	Tuubo biyo kabuuxi kadibna cunugaaga usheeg inuu tijaabiyo in boonbaluhu biyaha kulibqaayo. Isku aadi boonbalayaasha kadibna tiri inta biyaha kulibqaaya iyo inta dul heehaabaya biyaha.	Usheeg cunugaaga inuu doorto hal shay oo uu asbuucaan bartay kadibna sheeko kaqor.

ILAHA MACLUUMAADKA MAXALIGA AH: Dabaaldaga Sayniska ee MSU waa taxanayaal cajiib ah oo maalmo badan soconaaya kuwaasoo kahadlaaya maadooyinka Sayniska, Tignooloojiyada, Farsamada, Farshaxanka, iyo Xisaabadka (STEAM). Si aad uhesho jadwalka buuxa ee sanadkaad booqo <https://www.sciencefestival.msu.edu>.

RIINJIYAYNTA ADUUNKA

Farshaxanku waa buundo kamid ah aqoonta. Waxay caruurta siinaysaa fursad ay kudhisaan xirfadahooda aqooneed ayagoo adeegsanaaya hawlaha dhaqdhaqaaqa quman, waxay kor uqaadaa iskulkalsoonanta axayna ilmaha ushashaa inay muujiyaan aqoontooda. Farshaxanka ayaa kor uqaada xirfadaha fakarka sare ee ilmaha kuna dhiiri galiya inay fakarkooda adeegsadaan.

Meel ubanee ilmaha halkaasoo ay macquul tahay inuu kudac falaado.

Laxanka/Heesta bisha (hoos waxa kuqoran waa magacyada heesaha): Hey Diddle Diddle

Hey diddle diddle,
The cat and the fiddle (Biisada iyo fiddle),
The cow jumped over the moon (Saca ayaa dayaxa kabooday).
The little dog laughed (Eeyga yar ayaa qoslay).
To see such fun (Markuu arkay qosolkaas),
And the dish ran away with the spoon (Kadibna saxankii ayaa qaado lacararay).

Nashaadaadka

Makasoo saari kartaa labo eray oo codka xarafka /oo/ dhexda kuleh? Meeqo eray oo kale ayaa xasuusan kartaa kuwaasoo leh codkaas? Waa maxay aaladaada muusiga ee aad ugu jeceshahay? Badal laxanka heesta si aad ugu darto qalabka muusiga ee aad jeceshahay.

Adoo cunugaagu kula joogo, isla fiiriya Waalidiinta PBS si aad u aragtaan muuqaalada waxbarashada kahadlaaya ee diirada lagu saraayo Riijiyaynta Pinkalicious & Peterrific, <http://www.pbs.org/parents/pinkalicious/home/>.

MAY

AXADA (Fahanka)

ISNIINTA (barashada codadka erayada)

TALAADADA (xarfaha)

ARBACADA (faseexada hadalka)

KHAMIISTA (eray bixinta/ barashada erayada)

JAMCADA (barashada ilmaha ee tirooyinka)

SABTIDA (qorista)

Asbuuca 1	Usharax cunugaaga in dhextaalku uu yahay axa kadhacaaya sheekada dhexdeeda, ama dhacdooyinka ugu muhiimsan ee sheekada. Waydii cunugaaga waxa kadhacay bilowga sheekada, dhex bartamahaada iyo dhamaadkeedaba.	Dooro cod (sida /s/) kadiba usheeg cunugaaga inuu iskukeen sameeyo asagoo soo jaraaya sawirada kubiloowda/ dhamaada codka xrafkaas.	S ayaa ah xarfaha maalinta. Isla raadhsa/sawirada xarfaha "S". Qor xarfaha kubiloowda codka /s/ sida sun.	Kula moogaalayo cunugaaga akhrinta jublad, nuqul ama bog sheekada kamid ah.	Erayo cusub bar cunugaaga: Farshaxaniiste Midab Layn Qaab	Tirooyinka maalinta ayaa ah 9 iyo 11. Kucelceliya sawirada iyo qorista nambaradaan. Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa nambarada maanta!	Asbuuca Dhiiri galinta Macalinka: Kacaawi cunugaaga inuu kaarka mahadsanid udiro macalinkiisa.
Asbuuca 2	Waydii cunugaaga su'aalo kusaabsan dhacdooyinka sheekada kujira. Maxay kacaawinaysaa inu xasuusto wixii uu akhriyay.	Kacaawi cunugaaga inuu sameeyo inuu sameeyo eey yar oo sigisaan kasamaysan kadibna magac doqon ah uu usameeyo: "Silly Sam, Tickley Tashawn, iwm." "eeyga" ayaa cunugaaga su'aalo waydiin kara.	Isticmaal xarfo magneetig ah si aad usamayo erayo xarfo ah ood kudul qorto talaagada (cat). Usheeg cunugaaga inuu akhriyo kuna daro jumlada.	Usheeg cunugaaga inuu buug uu jecelyahay u akhriyo saaxiibkiis, dariska, caruurta walaalihiis ah ama qof qaraabo ah.	Kacaawi cunugaaga inuu sheego sheeko kusaabsan xili aad shaqo qabanayseen.	Usheeg cunugaaga inuu sawiro sawir asagoo adeegsanaaya 8 midab. Kadibna tiri midabyada sheeg magacyadooda.	Usheeg cunugaaga inuu qoro liiska dhamaan waxyaabaha uu kufarxo.
Asbuuca 3	Sheekooyinka waxay leeyihiin dhibaato iyo xal. Kacaawi cunugaaga inuu helo caqabada jirta uuna barto sida loo xaliyo.	Usheeg cunugaaga inuu "qudiyo" eeygiisa yar ee boonbalada ah asagoo siinaaya waxyaabo kaladuwan ama sawiro kuwaasoo leh cod iskumid ah bilowga, dhexda, iyo dhamaadka intaba.	T ayaa ah xarfaha maalinta. Isla raadhsa/sawirada xarfaha "T". Qor xarfaha kubiloowda codka /t/ sida toy.	Usheeg cunugaaga inuu erayada iskugu xiro jumlooyin kuwaasoo macna leh marka uu akhriyaayo. Ku akhri dareen!	Ciyaar kasamee erayada asbuucii koobaad uu soobartay. Kacaawi cunugaaga inuu liis gareeyo waxyaabaha ay kasiman yihiin iyo waxay kukala duwan yihiin ama fiiri labadiina qofka keeni kara erayada ugu badan ee laxanka sameeynaaya ama iskumacnaha ah.	Qaabka sawirka maanta waa rhombus. Kacaawi cunugaaga inuu sawiro rhombus. Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa xrhombus maanta!	Dooro xaraf kadibna usheeg cunugaaga inuu raadsho shan waxyaabood oo kubiloowda xarfkaas. Kacaawi cunugaaga inuu qoro erayadaas oo liisgaraysan.
Asbuuca 4	Bar cunugaaga sida ax loodiyaarsho. Dajintu waa goobta iyo goorta sheekadu dhacayso.	Alaabta caadiga ah u isticmaal qalab muusig ahaan. Usheeg cunugaaga inuu kalasaaro codadka ay sameeyaan (grrr, whoosh, whaa, mmm).	Samee liiska erayada kubiloowda codka xarfaha /sh/. Isla akhriya liiska. Calamadee xarfaha sameeya dhawaaqa xarfaha /sh/.	Qor inta eray ee cunugaagu akhriin karo marka koobaad ee uu arko. Kucelceli iskuna day inaad kasii badiso intii hore.	Eray kadooro laxanka bisha (Hey Diddle, Diddle). Usheeg cunugaaga inuu macnaha kula wadaago.	Usheeg cunugaaga inuu 10 caleemood banaanka kasoo qaato. Kahadla sida ay iskugu eeyihiin iyo siday ukala duwan yihiin. Kukoolee waraaq si aad usamaysaan farshaxan!	Adoo lajooga cunugaaga, isticmaal xarfaha magneetka ah si aad uhinkaadiso erayada ama magacyada xubnaha qoyska adoo kuqoraaya talaagada.
Asbuuca 5	Dajinada (goobta iyo goorta) waxay noqon kartaa run ama mid run u eg. Sheekooyinka qaarkood, goobta iyo goorta sheekadu muhiimad ayaay uleedahay dadka sheekada kudhexjira ama dhextaalka sheekada. Adoo cunugaaga lajooga, raadi macluumaad kahadlayaa dajinta sheekada.	Isticmaal sawir si aad cunugaaga uwaydiiso aqoonsiga waxyaabaha kubiloowda/dhamaada codka koobaad. (Tusaale. /t/, /m/, /b/.)	Si wadajir ah iskula fakara abuurista erayada leh laxanka hope . Isla qora. Kuligood iskusi miyay udhawaaqayaan?	Kadib marka cunugaaga laqabsado akhrintooda, adeegso taleefan kadibna duub intuu akhriyaayo. U ogolow cunuga inuu raaco qaabkiisa akhrinta.	Intaad cunugaaga wareejinayo aadna lajoogto bar eray cusub oo ka yimaada wax aad aragto, urisay ama lakulantay.	Usheeg cunugaaga inuu wax sawiro asagoo adeegsanaaya qaababka aad sanadkaan soo barateen. Cod dheer kusheeg magaca qaab kasta.	Xagaagii ayaa soodhaw! Usheeg cunugaaga inuu wax kaqoro waxyaabaha uu aadka uxiiseeyo inuu xiliga xagaaga sameeyo.

ILAHA MACLUUMAADKA MAXALIGA AH: Xiligaani waa mid kuhaboon ubixida banaanka aadna kasoo qaybgasho Dbaaldaga Farshaxanka ee East Lansing! The East Lansing Art Festival Children's Arts Activity Area (Aaga Shaqada Farshaxanka Caruurta ee Dabaaldaga East Lansing) ayaa siinaaya caruurta iyo qoysaskooda hawlo gacan saar ah, farshaxan samayn iyo qaadasho ah, cilmi kororsiyo ku aadan sida wax losameeyo, waxaana lagu samaynaaya bandhigyo toos ah. Gal bartaan si aad uhesho macluumaadkii ugu danbeeyay: <http://www.elartfest.com/#intro>.

WAX KABARASHADA BULSHADAADA!

Caruurtaada waxaa laga rabaa inay bartaan bulshadooda. Caruurta ayaa kafaaidaysta ciyaaraha ay ayagu iskood udoortaan, ee bashaalka ah iyo khibradaha dhisan ee dadka kale kabartaan. Khibradahaan ayaa caruurta siinaaya inay hormariyaan xirfadaha luuqada hadalka iyo eray bixinta.

Aan aadno dalxiis kooban!

Laxanka/Heesta bisha (hoos waxa kuqoran waa magacyada heesaha): Baa, Baa Black Sheep

Baa, baa, black sheep,
 Have you any wool (Mahaysataa wax duf ah)?
 Yes, sir, yes, sir, (Haa mudane...)
 Three bags full; (waxaan haystaa boorso buuxda)
 One for the master (Mid master ah),
 And one for the dame (Iyo mid dame ah),
 And one for the little boy (Iyo wiilka yarka ah leeyahay)
 Who lives down the lane (Kaasoo kunool jaranjarta hoose).

Nashaadaadka

Eraygee ayaa ulaxan eg erayga wool?
 Mashegi kartaa midab aan ka ahayn madoowga kaasoo kabilowda "bl-"
 Badal laxanka heesta si aad ugu darto xayawaan kale heesta.

JUUN

Adoo cunugaagu kula joogo, isla fiiriya Waalidiinta PBS si aad u aragtaan muuqaalada waxbarashada kahadlaaya ee diirada lagu saraayo Barashada Bulshadaada: SUPER WHY, <http://www.pbs.org/parents/superwhy/>; and WordGirl, <http://www.pbs.org/parents/wordgirl/parentsandteachers.html>.

	AXADA (Fahanka)	ISNIINTA (barashada codadka erayada)	TALAADADA (xarfaha)	ARBACADA (faseexada hadalka)	KHAMIISTA (eray bixinta/ barashada erayada)	JAMCADA (barashada ilmaha ee tirooyinka)	SABTIDA (qorista)
Asbuuca 1	Usharax cunugaaga in markaad macluumaadka sookobto, inaad si kban usheegayso wixii dhacay, ama waxa badanaa sheekadu kahadlayso. Si adajir ah, barta sida sheekada uu jecelyahay loosoo koobo.	Markaad sheeko akhrido, dooro erayada leh 3-4 cod. Usheeg cunugaaga erayga kadibna udaa haku dhawaaqo codkee. Tusaale. dooro erayga dog, kadib cunuga ayaa uhinkaadinaaya sidaan /d/o/ig/.	U ayaa ah xarfaka maalinta. Isla raadhsa/sawirada xarfaka "U". Qor xarfaha kabilowda codka /u/ sida uncle.	Bar cunugaaga inuu ku celsho isla sheeko kakooban 100-200 oo eray si joogto ah. Waqtii uqabo kadibna fiiri inta eray ee uu daqiiqadiiba si sax ah u akhriyo.	Erayo cusub bar cunugaaga: Tirada Ciwaanka Qoraaga Jumlad	Tirooyinka maalinta ayaa ah 0 iyo 10. Kucelceliya sawirada iyo qorista nambaradaan. Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa nambarada maanta!	Indhaha kaxir cunugaaga kadibna sii cunto macaan si uu ucuno (oranjii, pop Rocks). Kacaawi inuu qoro waxa uu dhadhanshay, dareemay, uuna uriyay.
Asbuuca 2	In sheeko loogu cesho waxay kacaawisaa akhristayaasha xasuusta waxa ay akhriyeen. Usheeg cunugaaga inuu aqoonsado dhacdooyinka ugu waawayn ee sheekada kadibn say iskugu xigaan uqoro.	Usheeg in qofkasta oo qoyska kamid ah inuu qaato buug uu jecelyahay, gabay ama laxanka ilmaha yaryar kadibna isla akhriya.	Adoo cunugaaga lajooga, sadex eray oo cusub buuga karaadi. Usheeg inuu qoro erayada kadibna uu sawiro sawir muujinaaya macnaha eray kasta.	Markale akhri sheeko uu jecelyahay adoo kabixinaaya eray muhiim ah kadibna joogsanaaya si cunugaagu ubuuxsho erayga maqan.	Uga sheeke cunugaaga marka aad erayo kuciyaaraysay.	Gacanta ugu xir saacada daqiiqada iyo saacada tirisa cunugaaga. Si wadajir ah, isla barta sheegida waqtiga saacad iyo bar.	Kacaawi cunugaaga inuu buug ka qoro astaamaha wadada. Usheeg inuu astaan kusawiro bog kasta kadibna qoro waxa astaanta kuusheegayso inaad samayso.
Asbuuca 3	Usheeg cunugaaga in erayada sida <i>koobaad, xigga, iyogu danbeeya</i> ay yihiin iskuxirayaan kuwaasoo muujinaaya isku aadka dhacdooyinka sheekada. Usheeg inuu iskudayo asagoo ka akhriinaaya sheeko uu dhawaan akhriyay.	Klajiid dhawaaqa codka erayada kadibna usheeg cunugaaga inuu uyiraaqdo sida saxda ah. Kubilooow erayo 2 cod leh kadibna kalajiid erayada Tusaale. iiiittttt, cunuga ayaa markaas dhahaaya "it".	V ayaa ah xarfaka maalinta. Isla raadhsa/sawirada xarfaka "V". Qor xarfaha kabilowda codka /v/ sida vest.	Bar cunugaaga inuu kucelceliyo kaladuwida codadkiisa iyo dhawaaqiisa erayada si uu xiiso ugu yeelo akhrinta.	Ciyaar kasamee erayada asbuucii koobaad uu soobartay. Usheeg cunugaaga inuu liis gareeyo waxyaabaha ay kasiman yihiin iyo waxay kukala duwan yihiin ama fiiri labadiina qofka keeni kara erayada ugu badan ee laxanka sameeynaaya ama iskumacnaha ah.	Qaabka sawirka maanta waa ukun. Kacaawi cunugaaga inuu sawiro ukun. Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa ukumo maanta!	Kacaawi cunugaaga inuu wax kaqoro dad iyo goobo kaladuwan kuwaasoo qayb ka ah bulshadaada.
Asbuuca 4	Usheeg cunugaaga inuu kucelceliyo kasheekaynta sheeko dhawr jumlo ah.	Isticmaal codka "mashiinka hadalka" si u akhrido laxanka heesta. Cunugaaga ayaa maqlaya codad lakajaray kadibna iskugaynaaya. Tusaale. waxaad dhahdaa, /s/i/i/r/ cunuga ayaa dhahaaya sir.	Usheeg cunugaaga inuu erayga kudhawaqo adoo badalaaya codka bilooowga ah. (Tusaale. <i>spring</i> ubadal <i>ring</i> usii badal <i>sing</i> usii badal <i>thing</i> .)	Akhri erayada qofkasta oo sheekada kujira si lamid ah sidaad isleedahay qoraagu uu u oran lahaa.	Eray kadooro laxanka bisha (Baa, Baa, Black Sheep). Usheeg cunugaaga inuu macnaha kula wadaago.	Usheeg cunugaaga inuu soohelo uuna kajaro 2 goobin. Hal goobin ukalajar 2 iskuwareeg oo isle'eg. Goobinta kale ukalajar 4 iskuwareeg oo isle'eg Kadibna kadooda farqiga udhaxeeya nus iyo rubuc.	Usheeg cunugaaga inuu akhriyo sheeko run ah. Liisgaree dhamaan erayada cusub ee aad baratay.
Asbuuca 5	Usheeg cunugaaga in akhristayaasha wanaagsani xifdiyaan waxay akhriyeen si ay sheekada uxasuutaan.	Usheeg cunugaaga inuu kalaqaybiyo magacyada qoyska iyo saaxiibada uuna kadhigo xarafxaraf asagoo kudhawaqaaya. (Tusaale. Jon-a-thon)	Si wadajir ah iskula fakara abuurista erayada leh laxanka make . Isla qora. Kuligood iskusi miyay udhawaqaayaan?	Kacaawi cunugaaga inuu akhriyo gabay 3-4 jeer ilaa aad si nasino iyo dareen leh u akhriin karto.	Intaad cunugaaga wareejinayso aadna lajoogto bar eray cusub oo kusalaysan wax aad aragtay, urisay ama lakulantay.	Si wadajir ah isbabac dhiga waxyaabaha nolosha dhabta ah kajira siday ukala wayn yihiin ama ukala yarihiin. (Tusaale. Isbarbardhiga nambarada jaanjaroyinka qolka ee kore iyo kuwa hoose.)	Kacaawi cunugaaga si uu kaarka mahadsanid ugu diro caawiyaha bulshada uuna ugeeyo.

ILAHA MACLUUMAADKA MAXALIGA AH: Xqijii inaad kaqaybgasho munaasabada Be A Tourist In Your Own Town oo lagu qabanaayo Lansing bishaan! Maalintaan ayaa ushaysa kaqaybagalaayasha munaasabada inay booqdaan wax kabadan 80 meelood oo maxai ah lehna soojiidasho iyo hal maalin kaliya dalxiis ah oo ay kujiraan: Impression 5 Science Center, Potter Park Zoo, the State Capitol Building, the Michigan History Center iyo meelo kale oo badan! Booqo <http://www.lansing.org/events/be-a-tourist/> si aad macluumaad dheeri ah uhesho.

FAHANKA KASHAQAYNTA TIROOYINKA

Kahadalka xisaabaadku waxay kor uqaadaa xirfadaha luuqada. Caruurta ayaa homariyo xirfadahooda luuqada intay kafakarayaan macnaha erayada ayna go'aansanayaan nooca erayada sida dhabta ah uqeexaaya shayaasha iyo aaladaha gaarka ah. Xisabaadku waa mawduuc kuhaboon ilmaha kaasoo looga hadli karo waxa dhabta ah ee erayada macnahoodu yahay. Mid kamid ah cabirayasha ugu wanaagsan ee lagu cabiro guusha danbe ee ardaygu kakeno dugsiga ayaa ah sida ay caruurtu ufahmaan una sheegaan sheekooyinka.

Xisaabta iyo luuqada: qayb awood badan!

Laxanka/Heesta bisha (hoos waxa kuqoran waa magacyada heesaha): The Itsy Bitsy Spider

The itsy bitsy spider
Climbed up the water spout (Wuxu kubooday tuubada biyaha).
Down came the rain (Roobkii ayaa sooday'ay)
And washed the spider out (Kadibna caaradii daabaa qaaday)
Out came the sun (Banaanka waxaa soo baxday qoraxdii)
And dried up all the rain (Kadibna waxay qalajisay roobkii oo dhan).
And the itsy bitsy spider climbed up the spout again (Kadiba caarada itsy bitsy spider ayaa kubooday tuubadii).

Nashaadaadka

Eraygee ayaa ulaxan eg erayga spout? Erayadee leh codka xarafka /ou/?

Waa mwaxay erayada kale ee aad xasuusato kuwaaboo kubiloowda "sp-?"

Waa maxay nooca aad ugu jeceshahay cayayaanka? Kubadal cayayaanka aad jeceshahay heesta!

LUULIYO

Adoo cunugaagu kula joogo, isla fiiriya Waalidiinta PBS si aad u aragtaan muuqaalada waxbarashada kahadlaaya ee diirada lagu saraayo Fahanka iyo Kashaqaynta Tirooyinka: *Cyberchase*, <http://www.pbs.org/parents/cyberchase/>; *Peg + Cat*, <http://www.pbs.org/parents/peg/>; and *Odd Squad*, <http://www.pbs.org/parents/oddsquad/home/>.

	AXADA (Fahanka)	ISNIINTA (barashada codadka erayada)	TALAADADA (xarfaha)	ARBACADA (faseexada hadalka)	KHAMIISTA (eray bixinta/ barashada erayada)	JAMCADA (barashada ilmaha ee tirooyinka)	SABTIDA (qorista)
Asbuuca 1	Markaad akhriinayso sheeko, usheeg cunugaaga inuu niyada kuqabto cida ay yihiin dadka sheekada kujira, waxa ay sameeyaan, sababta ay usameeyaan waxa ay sameeyaan, iyo wax udhaceen.	Usheeg cunugaaga inuu kudhawaayo tirooyinka kubiloowda/ dhamaada codka xarfaka /t/, "ten, twelve, twenty". Kucelceli codad kaladuwan.	Usheeg cunugaaga inuu kafakaro erayo leh laxanka sleep . Kacaawi cunugaaga inuu qoro erayada. Waydii cunugaaga in erayadu iskusi udhawaaya.	Usheeg cunugaaga inuu akhriyo sheeko run ah. Markale akhri qaybo kamid ah sheekada si aad kor ugu qaado faseexada iyo fahanka.	Erayo cusub bar cunugaaga: Qaybta Sinaanta Tirooyinka Kudarta	Tirooyinka maalinta ayaa ah 20 iyo 30. Usheeg cunugaaga kucelcelinta iyo qorista nambardaan, Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa nambarda maanta!	Usheeg cunugaaga inuu tiriyo 10 (ama kabadan) kadibna uu eray haan uqoro nambarka kasta.
Asbuuca 2	Usheeg cunugaaga inuu niyada kuhayo goobta iyo goorta sheekadu dhacayso. Dib u akhri sheekada si aad uhesho macluumaad dheeri ah.	Kacaawi cunugaaga, inuu kafakaro 10 eray oo leh laxan ama isku xaraf kubiloowda, dhexda iskaga eg ama isku cod kudhamaada erayga "glad."	W ayaa ah xarfaka maalinta. Isla raadhsa/sawirada xarfaka " W ". Qor xarfaha kubiloowda codka /w/ sida water.	Qaybta Kor U akhrinta. Dooro buug uu cunugaagu si fudud u akhriin karo. Usheeg cunugaaga inuu cod dheer wax kugula akhriyo isla barta.	Usheeg cunugaaga inuu kasheekeeyo sawir ama muuqaal.	Dhagaxaan banaanka kasoo guro. Waydii cunugaaga "Meeqa kooxood oo 2 kakooban ayaad samayn kartaa? Meeqa kooxood oo 3 kakooban ayaad samayn kartaa? Meeqa kakooban 4? Majiraan dhagaxaan sooharay?"	Waydii cunugaaga, "Meeqa eray ayaad xasuusataa oo kubiloowda isla xarfaka magacaaga koobaad kubiloowdo? Qor kadibna tiri erayada."
Asbuuca 3	Kadib markaad sheeko akhrido, waydii cunugaaga, "Yaa sheekada kujira? Maxaa dhacaaya? Maxay udhacayaan?"	Laxankaan ugu hees cunugaaga - "Riddle dee dee, riddle dee dee. Ma iiga boodi kartaa tirada xarfaha magacaaga?" Usheeg cunugu inuu boodo. Magacyada sidaas ugu celceli.	Sheeg codadka xarfaka. Usheeg cunugaaga inuu qoro xarfaha ama xarfaha iskucodka leh.	Kudhiiri gali cunugaaga inuu markale akhriyo buuga uu jecelyahay.	Adoo cunugaaga kaashanaaya, ciyaar kasamee erayada asbuucii koobaad uu soobartay. Liis garee waxyaabaha ay kasiman yihiin iyo waxay kukala duwan yihiin ama fiiri labadiina qofka keeni kara erayada ugu badan ee laxanka sameeynaaya ama iskumacnaha ah.	Qaabka sawirka maanta waa lix geesood. Kacaawi cunugaaga inuu sawiro lix geesood. Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa lix geesood maanta!	Kacaawi cunugaaga inuu buug ka qoro waqtiga . Qor waqtiyada kaladuwan ee maalintii iyo waxa aad qabato saacadahaas (tusaale: 7:00 AM- waan toosaa.)
Asbuuca 4	Waydii su'aalo sharaxaad ah si aad ufahanto waxa cunugaagu sheegaayo. Waydii su'aalo kador, intay socoto iyo kadiba akhriska sheekada.	Laxankaan ugu hees cunugaaga - "Riddle dee dee, riddle dee dee. Makuboodi kartaa nambarkan (kor gacmaha utaaq)?" Usheeg cunugu inuu boodo. Ugu celceli nambaro kaladuwan oo faraha ah.	X ayaa ah xarfaka maalinta. Isla raadhsa/sawirada xarfaka " X ". Qor xarfaha kubiloowda codka xarfaka /x/ sida fox.	Waqti uqabo akhriska cunugaaga ee sheekada gaaban. Marar badan sawir.	Eray kadooro laxanka bisha . Usheeg cunugaaga inuu macnaha kula wadaago.	Kacaawi cunugaaga sawirada muuqaalo si uu umuujiyo dhibaatooyinka kalajarida ee aad lakulantay maalintaada. (Gudaha 10 fasalka bARBAARINTA, wax dhan 20 fasalka 1aad).	Kacaawi cunugaaga inuu buuxsho meelaha banaan. Xiliga xagaaga waxaan arkaa.... Xiliga xagaaga waxaan dareemaa.... Xiliga xagaaga waxaan dhadhanshaa.... Xiliga xagaaga waxaan uriyaa.... Waxaan maqlaa....
Asbuuca 5	Waydii cunugaaga su'aalo adoo db u akhriinayso sheekada cadaymana kalasoo baxaaya.	Eray dheer kadib cunugaaga udaa inuu tiriyo codadka kujira erayga.	Laciyaar ciyaarta erayada: Usheeg cunugaaga inuu erayga kudhawaayo adoo badalaaya codka dhamaadka ah. Tusaale. <i>flip</i> ubadal <i>flop</i> usii badal <i>flap</i> usii badal <i>flag</i> .	Kudhiirigali cunugaaga inuu si toosan wax u akhriyo uusan kaboodin erayada. Kasax khaladaadka uu sameeyo.	Intaad cunugaaga wareejinayso aadna lajoogto bar eray cusub oo kusalaysan wax aad aragtay, urisay ama lakulantay.	Wax kawaydii cunugaaga xaqiiqooyinka kudarta iyo kajarta. Waydii sida uu uxalin karo iyo haduu heli karo xeelad kale oo uu kuxaliyo. U isticmaal waxyaabaha sida loogu baahanyahay.	Adoo cunugaaga lajooga, qor liiska waxyaabaha qosolka leh si aad wadajir ugu samaysaan kadib mid kadooro aad maanta wada samaysaan.

ILAHA MACLUUMAADKA MAXALIGA AH: Impression 5 Science Center waa xarun isdhexgal, oo deegaanku leeyahay taasoo taageerta fikir abuurida sayniska iyo xisaabaadka ee caruurta oo dhan da' kasta. Wax kabaro qaybaha biyaha, abuur buufin naf leey u eg kuna raaxayso dadaalo kale oo hal abuur leh. Booqo Visit <https://impression5.org/> si aad uhesho liiska buuxa ee barnaamijyada xagaaga iyo bandhigyada.

KUCIYAARIDA BANAANKU WAA BASHAAL

Xasuuso adoo banaanka kuciyaaraaya markaad ahayd ilmaha yar—soo madareemaysid xoriyad iyo cajaanib? Baanka gurigaagu waa bii'o cilmi badan laga baran karo halkaasoo caruurta kutijaabin karaan luuqadooda, xarfaha iyo erayada. Kahadal dhamaan waxyaabaha cusub ee aad ku aragto ama kamaqasho banaanka—shinbiraha, daban gaalaha, daruraha, laamaha iyo dhagaxaanta.

Manaheedu maaha in dhamaan fasalada leeyihiin afar darbi!

Laxanka/Heesta bisha (hoos waxa kuqoran waa magacyada heesaha): Mary Had a Little Lamb

Mary had a little lamb,
Its fleece was white as snow (Funaanadeedu waa cadaan sida barafka).
And everywhere that Mary went (Meelkasta oo Mary aadana,
The lamb was sure to go (Lamb ka ayaa uraacaayay).
It followed her to school one day (Dugsiga ayay uraacday maalin),
Which was against the rules (Taasoo kasoo horjeeday sharciga).
It made the children laugh and play (Caruurta ayaa ciyaar iyo qosal kaqaaday)
To see a lamb at school (Inay lamb dugsiga ku arkaan).

Nashaadaadka

Masheegi kartaa xarfaha sameeya dhawaaqa xarfaha /o/ sida snow iyo go?
Maxay kukala duwanyihiin?
Erayadee kujira laxanka oo kubiloowda "sn-"? Waa maxay erayada kale ee kubilowda eraygaas?
Masamayn kartaa laxan cusub adoo adegsanaaya xayawaanka aad jeceshahay iyo magacaaga?

Aadoo cunugaagu kula joogo, isla fiiriya Waalidiinta PBS si aad u aragtaan muuqaalada waxbarashada kahadlaaya ee diirada lagu saraayo Ciyaarta Banaanka: The Ruff Ruffman Show, <http://www.pbs.org/parents/ruff/home/>.

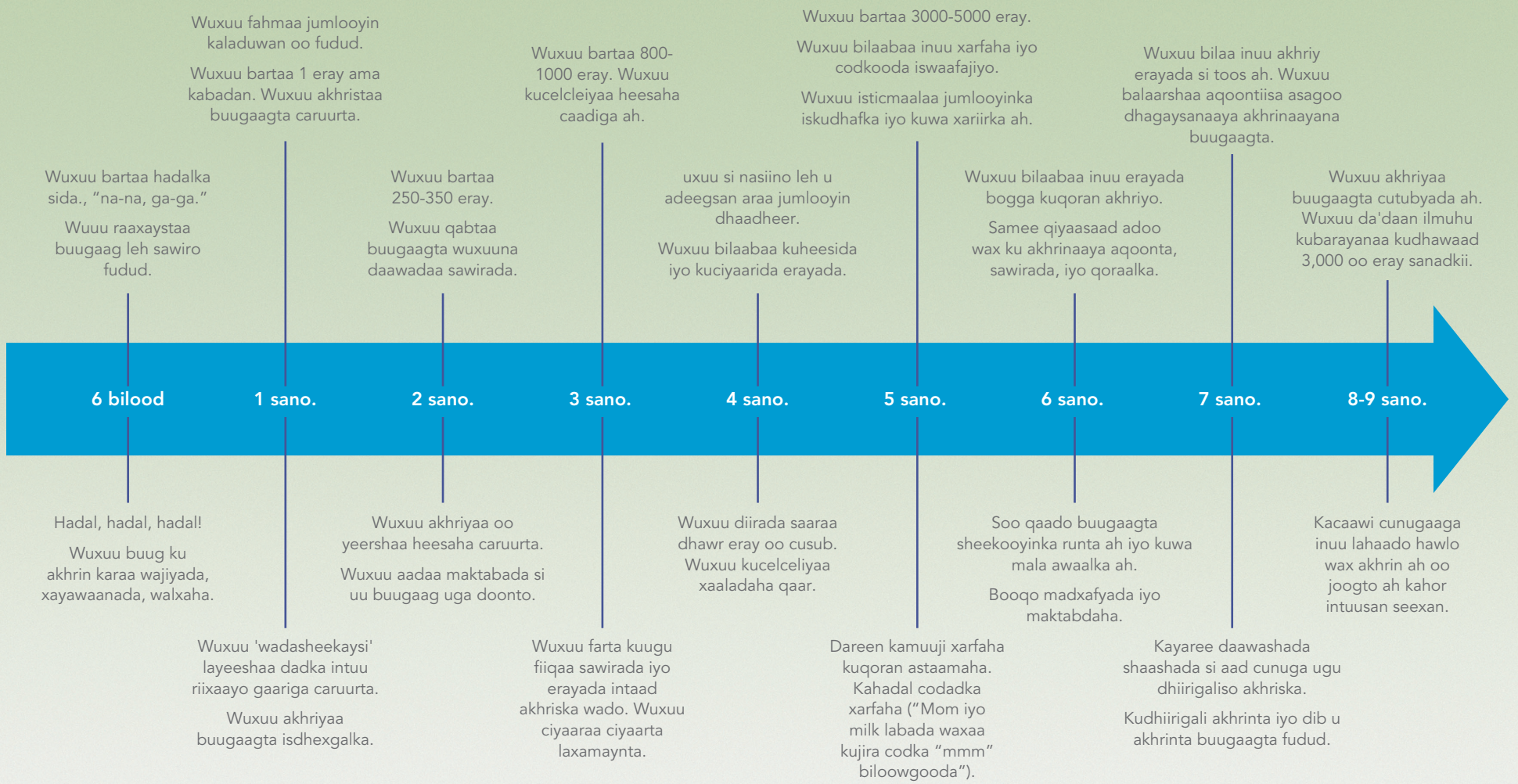
AGOOSTO

	AXADA (Fahanka)	ISNIINTA (barashada codadka erayada)	TALAADADA (xarfaha)	ARBACADA (faseexada hadalka)	KHAMIISTA (eray bixinta/ barashada erayada)	JAMCADA (barashada ilmaha ee tirooyinka)	SABTIDA (qorista)
Asbuuca 1	Aadoo lajooga cunugaaga, kahadal xaqiiqooyinka iyo macluumaadka taageeraya fikradaha waawayn ee sheekada kujira.	Usheeg cunugaaga inuu usheeg cunugaaga inuu doorto uuna lawadaago buuga qof daris ah intuu banaanka wax ku akhriinaayo.	Y ayaa ah xarfaha maalinta. Isla raadhsa/sawirada xarfaha "Y". Qor xarfaha kubiloowda codka /y/ sida yard.	Bar cunugaaga kucelcelinta akhriska magacyada xubnaha qoyskooda, ardayda fasalka ladhigata iyo saaxiibadiis.	Erayo cusub bar cunugaaga: Xasharaad Dabangaale Daruuro Laamo Dhagaxaan	Tirooyinka maalinta ayaa ah 40 iyo 50. Kacaawi cunugga kucelcelinta iyo qorista nambaraan, Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa namburada maanta!	Aadoo cunugaaga lasocda, soo ugaarso xasharaadka! Waa maxay nooc xasharaadka aad soo heshay? Sheeko kaqor waxaad soo aragtay.
Asbuuca 2	Usharax cunugaaga in marka akhristuhu fiirsado sheekada, aysawirkeda maskaxda galiyaan.	Ukaxee cunugaaga jardiinada lana Ciyaar "Waan arkaa" adoo codad adeegsanaaya. (Tusaale. "Waxaan ujeedaa wax leh codadkaan, /d/, /o/, /g/." Usheeg cunugaaga inuu isla sidaas sameeyo.)	Usheeg cunugaaga inuu kafakaro erayo leh laxanka hika. Erayada islaqora. Kuligood iskusi miyay udhawaaqayaan?	Aadoo fiirinaya ABCD da, meea cod ayuu samayn karaa cunugaagu hal daqiiqo? Usheeg cunugaaga inuu markuu kucelinaayo boobsiiyo si uu uga dhakhsado sidii markii koobaad.	Usheeg cunugaaga inuu kasheekeeyo sawir ama muuqaal.	Kacaawi cunugaaga inuu labo geed kucabiro xarig. Wayii cunugaaga geedkee balaaran? Keebaa yar?	Kacaawi cunugaaga barashada qorista xarfaha asagoo adeegsanaaya biyo iyo buraashka riinjiga kuna sawiraada darbiga.
Asbuuca 3	Kacaawi cunugaaga dulmarka sheekada asagoo adeegsanaaya dareemaayshiisa. Iskuday inaad aragto waxa dhacaaya, uriso waxa uraaya, aadna maqasho codadka.	Inta cunugaagu galaayo xiliga aamuska, si hoose ugu akhri heesta caruurta kana codso cunugaaga inuu kula akhriyo.	Z ayaa ah xarfaha maalinta. Isla raadhsa/sawirada xarfaha "Z". Qor xarfaha kubiloowda codka xarfaha /z/ sida zebra	Aadoo lajooga cunugaaga, markale akhri buugaagta kahadlaysa dhacdooyinka banaanka gurigga iyo dabiicada geedaha hoostooda.	Aadoo cunugaaga lajira, ciyaara ciyaarta alifbeetada. Qofka wayn ayaa xaraf kudhawaaqaaya, kadibna cunuga ayaa kujawaabaaya eray kubiloowda xarfakaas.	Qaabka sawirka maanta waa sideed geesle. Kacaawi cunugaaga inuu sawiro sideed geesle. Fiiri meeqo meelood ayaad kaheli kartaa sided geesle maanta!	Aadoo cunugaaga lajira, banaanka indhaha iskuqabta. Dhagayso codadka kaladuwan. Qor liiska waxkasta ood maqashay.
Asbuuca 4	Usheeg cunugaaga inuu indhaha iskuqabto uuna sheekada maskaxda kusawirto adoo u akhriinaaya si cod dheer ah.	Ubx socod si aad wax usoo dhagaysataan. Usheeg cunugaaga inuu doorto codka xarfaha kadibna uu raadiyo waxyaabaha kubiloowda/kudhamaada codka uu cunugaagu sheegay. Tusaale. /k/ kitten, rock.	Aadoo cunugaaga lajira, ciyaar ciyaarta "Memory" ama "Go Fish" adoo adeegsanaaya kaararka alifbeetada..	Kacaawi cunugaaga inuu xarfaha kuqoro kaarar waraaq ah. Saar aaga gurigga meel udhaw wax "kabilowda" codkaas. B - book, C - coffee, L - lamp.	Aadoo cunugaaga lajooga, eray kadooro laxanka bisha (Mary Had a Little Lamb). Usheeg cunugaaga inuu macnaha kula wadaago.	Aadoo lajira cunugaaga, kuqor namburada darbiga marinka ama meesha gaariga lagu kaxeeyo. Wac nambur, usheeg cunugaaga inuu nambarkaas sooqabto ama labo nambur kuwaasoo marka laysku daro noqonaaya nambarkii hore.	Aadoo cunugaaga lajira, baar qaababka iyo naqshadaha dururuuhu leeyihiin. Sheeko kadiyaari.
Asbuuca 5	Usheeg cunugaaga inuu dib u akhriyo jumlad ama sheeko markuu khaldo. Waydii su'aalo si aad uhubiso inuu fahmay.	"Kboodida Codadka." Kudhawaaq eray kadibna cunugaaga usheeg inuu boodo codkasta ood erayga kutiraahdo asagoo codkana kudhawaaqaaya. Tusaale. kaluun, 3 jeer haboodo /f/i/i/sh/.	Usheeg cunugaaga inuu kucelceliyo qorista iyo sawirada xarfaha kuyaala kareenka xiirida ama shukumaanka ilmaha.	Aadoo fiirinaya ABCD da, meea cod ayuu samayn karaa cunugaagu hal daqiiqo? Usheeg cunugaaga inuu markuu kucelinaayo boobsiiyo si uu uga dhakhsado sidii hore.	Intaad cunugaaga wareejinayso aadna lajoogto bar eray cusub oo kusalaysan wax aad aragto, uriso ama lakulanto.	Aadoo cunugaaga lajira, raadi baqalyo si aad u ogaato kooxaha tiro gaar ah. Kucelceli adoo adeegsanaaya nambur kale. Kashaqee waa meeqa adarta guud ee walxaha meesha yaala.	Kacaawi cunugaaga inuu sameeyo kaar uuna uhadieeyo qof qaas u ah.

ILAHA MACLUUMAADKA MAXALIGA AH: Ciyaartu waa qayb muhiim ah oo kamid ah kobaca caafimaadka iyo aqoonta ee ilmaha. Waxaa jiro meela badan oo kuyaala Ingham County kuwaasoo bixiya nashaadaad qoysaska loogu talagalay si ay ugu ciyaaraan waxba uga bartaan ayagoo lasocda ilmahooda; kuwaasoo qaar badan oo kamid ah lacag la'aan yihiin. booqo <http://www.cadl.org/events> si aad u aragto liiska munaasabadaha ugu dabeeya. Waxaad sidoo kale booqan kartaa <http://www.wkar.org/community> si aad uga hesho liiska munaasabadaha hadda jira.

HORMARINTA SOCDAALKA AKHRISTAHA EE FASALKA SADEXAAD

Guulaha dhabta ah ee akhristaha

Qaababka ay dadka waawayn kutaageri karaan luuqada iyo akhriska ilmaha.

Bar dabecad hadal iyo akhriin ah markuu dhasho si aad udhisto aqoonta ilmaha. Kuhees heeso kadibna dheel ciyaaro. Utoosi hadalka ilmaha si aad ukordhiso uuqadooda, kadibna usheeg sheekooyinkaaga—kuwaasoo kusaabsan wiii kadhacay baska, waxaad wararka ku aragtay, waxaad raadiyaha kamaqashay—kuna dhiirigali inay sheekoyinkooda kuusheegaan. Kadhigo akhriska caado. Caruurta ayaa jecel in lahayo loona sheekeeyo intay fiirsanayaan buugaagta sawirada fudud. Ilmaha yaryar ayaa jecel inay sawirada fiirsadaan ayagoo sidoo kale gacanta khaya buugaagta ilmaha taabtaabanaayana dusha buuga oona dhagaysanaaya heesta caruurta. Caruurta da'doodu udhaxayso 4-9 waxay jecelyihiin sheekooyinka dhaadheer iyo akhriska kucelceliska ah ee sheekooyinka ay jecelyihiin iyo buugaagta runta kahadasha. Samee goor aad buugaagta cutubyada kor u akhrido—dhagaysigoodu waa ku adagyahay caruurta marka hore, laakiin gadaal ayuu uga fududaadaa markay kucelceliyaan; muhiim ayay utahay kobaca luuqada ee ilmaha inay maqlaan sheekooyin muhiim ah kuwaasoo kawayn awoodooda akhriska. Sidoo kale waxay bashaal wayn utahay daryeel bixiyaasha iyo caruurta inay siwadajir ah wax u akhriyaan.

Isha macluumaadka: Lesaux, N., "Turning the Page: Refocusing Massachusetts for Reading Success," Strategies for Children, 2010.

KALIMADO MUHIIM AY TAHAY INAAD BARATO

Adeeg bixiyaasha caruurta iyo macalimiintu waxay adeegsan karaan kalimadaha sosocda markay kaala hadlayaan sida ay tahay waxbarashada akhriska ee cunugaagu. Waxaad ogaanaysaa in qaar badan oo kalimaadkaas kamid ah ay kujiraan kalaandaraan.

- **akhriska iskayeelka**—Waa iskudayada caruurta ee “akhrinta” buug kahor intaysan bran sida wax loo akhriyo. Caadiyan caruurta ayaa iskayeelyeela inay akhinayan buug ay yaqaanaan ksoo ay caadiyan xifdiyeen.
- **aqoonta alifbeetada**—Waa aqoonta magacyada iyo qaababka looqoro xarfaha alifbeetada.
- **aqoonta luuqada e degdega ah**—Waa fikirka ah in barashada luuqada kabilaabato marka qofku dhasho laguna dhiirigaliyo kaqaybgalka dadka waawayn iyo akhris iyo qoris macno wayn leh.
- **aqoonta luuqada**—Waxa kujiro dhamaan hawlaha laxariira hadalka, dhagaysiga akhriska, qorista, iyo barashada luuqada kuhadalka iyo qorista labadaba.
- **barashada dhawaaqa xarfaha**—Waa awooda ogaanshaha iyo lashaqaynta codadka dadka ee luuqada lagu hadlo.
- **barashada farta**—Waa barashada daabacaada iyo buugaagta iyo sida loo adeegsado.
- **barashada qaybaha dhawaaqa**—Waa fahanka in luuqada lagu hadlo kakooban tahay codadka qofka iyo kuwo kale. Marka lagasoo tago dhawaaqa codadka, hawlaha laxariira kalasaarida dhawaaqu waxay kakooban yihiin kashaqaynta laxanka, erayada, jumlooyinka, iyo xarfaha.
- **buugaagta waawayn**—Waa buugaagta aadka uwaawayn kuwaasoo leh waxyaabo sawiran iyo tusmooyin caruurta arki karaan.
- **daabacaada bii'ada**—Daabacaada nolol maalmeedka kamid ah, sida astaamaha, boorarka biilka, cabirada, astaamaha ganacsiga.
- **eray bixinta**—Waa erayada ay qasabka tahay inaan naqaano si aan ugu hadalno si lafahmaayo. Eray bixinta hadalka waa erayada aan kuhadalno ama aan fahano markaan wax dhagaysanayno. Eray bixinta akhrisku waa erayada aan aqoonsano ama adeegsano ee qoraalka kujira.
- **goobaynta**—Kasaarida erayada lagu hadlo si cod ba cod ah.
- **hinkaada kobaca**—Waa adeegsiga macluumaadka xariirka udhaxeeya xarfaha iyo codka si looqoro erayada.
- **hormarka hinkaada**—Arag hormarka hinkaada.
- **isla heesid**—Iskugaynta codadka shaqsiyaadka si ay cod uwadaqaadaan.
- **lafdiyada**—Qaybaha ugu yar ee luuqada lagu hadlo kuwaasoo marka laysku geeyo eray noqda. Tusaale, erayga hit wuxuu kasamaysan yahay sadex lafdi (/h/ /i/ /t/) wuxuuna hal lafdi kaga duwan yahay erayada pit, hip iyo hot.
- **luuqada hadalka**—Waa luuqada lagu hadlo waxna lagu dhagaysto; taasoo kasoo horjeeda luuqada qoraalka, taasoo ah luuqada loo adeegsado qoraalka iyo akhriska.
- **shaqalka**—Waa qaybta erayga ee kakooban shaqalka ama, luuqada lagu hadlo, codka shaqalka qudhiisa (e-vent, news-pa-per, pret-ty)
- **wax qorista tijaabada ah**—Waa dadalada caruurta yaryar galiyaan tijaabinta wax qorista ayagoo abuuraaya xarfo mala awaal ah iyo run ah iyo ayagoo jajibka iyo alaamadaha iskugu gaynaaya waraaq.

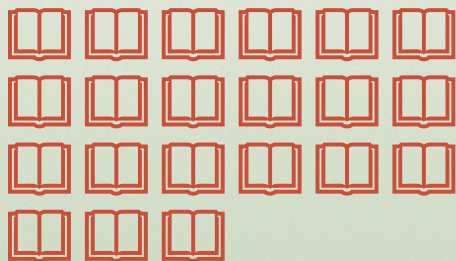
MAXAAN 20 DAQIIQO WAX U AKHRINAA MAALINKASTA MARKAAN GURIGGA JOOGNO?

Ardayga "A" ayaa wax akhriya:

🕒 20 daqiiqo. maalintii
= 3,600 daqiiqo. sanad dugsiyeedkiiba
= 1,800,000 eray sanadkii

Wuxuu keenaa buuntada 90aad boqolkiia imtaxaanaadka caadiga ah

Ardayga "B" ayaa wax akhriya:

🕒 5 daqiiqo. maalintii
= 900 daqiiqo. sanad dugsiyeedkiiba
= 282,000 eray sanadkii

Wuxuu keenaa buuntada 50aad boqolkiia imtaxaanaadka caadiga ah

Ardayga "C" ayaa wax akhriya:

🕒 1 daqiiqo. maalintii
= 180 daqiiqo. sanad dugsiyeedkiiba
= 8,000 eray sanadkii

Wuxuu keenaa buuntada 10aad boqolkiia imtaxaanaadka caadiga ah

Hadii arkadaygu wax akhrin bilaabo 20 daqiiqo habaynkiiba markuu gurigga joogo intuu dhiganaayo dugsiga barbaarinta, markuu dhameeyo fasalka 6aad, Ardayga A ayay kadhigantahay inuu akhriyay wax udhigma 60 maalmood oo dugsiga lajoogay, Ardayga B ayaa akhrinaaya 12 maalmood oo dugsiga lajoogo, halka Ardayga C uu ka akhrinaayo 3 maalmood oo dugsiga lajoogay. Farqigaan udhexeeya ardayda ee dhanka khibrada akhriska iyo natiijooyinka ay kakeenayaan aqoonta eray bixinta ayaa sii waynaanaaya markasta.

Madoonaysaa inaad noqoto akhriste wanaagsan? Kaliya

Repeat the book (Kucelceli buuga)

Engage and enjoy (Lasoco oo kuraaxayso)

Ask questions (Su'aalo waydii)

Do more (Dadaal dheeri ah samee)

MAALGALIYAASHA

Kalaandarkaan waxaa lagu dhamaystiray iskaashi dhexmaray Degmada dugsiga Ingham Intermediate School District, WKAR, Maktabadaha Capital Area District, iyo Ingham Great Start Collaborative si aqoonta luuqadaha ee bulshadeena kor loogu qaado.

KOOXDA SHAQADA KALAANDARKA LUUQAD BARASHADA

Effie Alofoje-Carr, Waalid

Jessica Baker, Waalid

Tara Becker-Utess, Ingham Intermediate School District

Wendy Boyce, Ingham Great Start Collaborative

Jennifer Bricarell, Ingham Intermediate School District

Laura Colligan, Ingham Intermediate School District

Kae Dubay, Waalid

Marisela Garza, Capital Area District Library

Heidi Gascon, Ingham Intermediate School District

Marisela Garza, Capital Area District Library

Corrie Meryn, Ingham Intermediate School District

Jen McCloud, Ingham Intermediate School District

Michelle Nicholson, Ingham Intermediate School District/Ingham Great Start Collaborative

Robin Pizzo, WKAR

Shelly Proebstle, Ingham Intermediate School District

Stephanie Thelen, Ingham Intermediate School District

Mary Jo Wegenke, Ingham Intermediate School District

MAHADSANIDIIN

Waxaan mahadnaq gaar ah siinaynaa Kooxda kashaqaynaysa Kalaandarka Waxbarashada Ilmaha Yaryar dhiirigalinta iyo ogolaanshaha ay noosiiyeen adeegsiga mawduucyada kuqoran Kalaandarka Waxbarashada Ilmaha Yaryar ee Ingham.

Dukumiintigaan waxaa lagu diyaarshay maalgalin deeq ah oo ay bixiyeen Waaxda Waxbarashada ee Michigan iyo Waaxda Waxbarashada ee Maraykanka.